

№ 148 (9315) 18 İYUL 2023-cü il ÇƏRŞƏNBƏ AXŞAMI

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

QƏZETİN ƏSASI 1918-Cİ İLDƏ QOYULMUŞDUR

Prezident İlham Əliyevin ölkəmizin ərazi bütövlüyüünü təmin etməsi istiqamətində heyata keçirdiyi əzəqənəsiyət artıq beynəlxalq aləmdə, cümlədən də Ermenistan torofindən qəbul edilir.

Altinci Brüssel görüşündən sonra mətbuatı açıqlama verən Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişel boyan etdi ki, toroflər son iki ay arzdında regionda nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin bərpası ilə bağlı danışqlarda aşkar irəliləyiş olədə ediblər. Görüşdə suverenlik, yurisdiksiya prinsiplerini hörmətlə yanaşaraq göləcək nəqliyyat rəziləşmələrinin şartlarını müzakirə ediblər. "Biz Ermenistan ilə Azərbaycan arasında danışqları en əhateli və mürəkkəb mərhələlərdən birini keçirik. Mən liderləri süh prosesinə güclü sadıqlıklarına görə tövdiq etdim. Mən onları normallaşdırma yolunda qotı və dönməz irəliliyi nəmin etmek üçün daha cosarlılıq addımlar atmagə çağırırdım. Baxmayaraq ki, gərüşümüz gərginliyin artması fondañ baş tutdu, mən siyasi müzakirələrdən seyldərə mühüm irəliliyə olduğunu qeyd etdim".

Gündəlikdə olan bütün məsələləri müzakirə edən Ermenistan və Azərbaycan liderləri Ermənistannın 29,8 min kvadratkilometr, Azərbaycanın isə 86,6 min kvadratkilometr olmaqla bir-birlərinin ərazi bütövlüyüնən və suverenliyinə hörmətlə yanaşdırıldıkları bir daha qotı şəkildə təsdiqləyiblər. Hər iki lider delimitasiya üçün siyasi çərçivə kimi 1991-ci il "Alma-Ata Bəyannaməsi"nə birmənalı sadıqlıqlarını bayan edib.

➡ 8

Böyük qayıdışın kökü də böyük olur

Qarabağ və Şərqi Zəngozurda aparılan yenidənşurma və berpa işlərinin sürəti imkan verir deyək ki, işğaldən azad olunan digər orazılarda tezliklə köç başlayacaq. Laçın rayonunun inzibati ərazisinə daxil olan Zabux və Sus kəndləri artıq öz sakınlarını qəbul etməyə hazırlaşır. Azərbaycan hökuməti qarşısında qısa zamanlarda həmin kəndlərin sakınlarını öz dədo-baba torpaqlarına qovuşması üçün hor cür sərət yaratmağa çalışır. Növərdə tutulur ki, ilin sonuna kimi Zabux və Susda 296 ailə moskunlaşın.

Daha sonra isə Ağdamın 3 kəndində, eləcə də Hadrut qəsəbosunu və Tuğə köçün reallaşacağı planlaşdırılır.

Böyük qayıdışın kökü də böyük olur. Bu köç yurd yerlərinə qayıdışın təkəc 30 illik həsrətinə, nisqilənən son qoymur, hem də illərin mənəvi-psixoloji sarsıntısını yox edir, insanları mənəvi əzab-əziyyətdən qurtarır.

➡ 10

Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində Azərbaycan-Türkiyə əməkdaşlığı genişlənir

Prezident İlham Əliyev Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Xarici əlaqələr komitəsinin nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 17-də Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) Xarici əlaqələr komitəsinin sadri Fuat Oktayın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZORTAC xəbər verir ki, Fuat Oktay qəbul gərə toşəkkürünü bildirdi və Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıldı. Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Türkiye Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Ölkələrimiz arasında əlaqələrin çox böyük məmənluq doğrudurğun vurğulanıb. Fuat Oktay münasibələrimizin "Bir millet, iki dövlət" prinsipi osasında Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Bakıda olarkən Hərbi Hava Qüvvələrinin yeni Mərkəzi Komanda Məntəqəsinin açılışında iştirakının ölkələrimiz arasında hərbi sahədə əməkdaşlığın inkişafının növbəti nümunəsi olduğunu bildirdi. Şuşa Bəyannaməsi ilə rəsmi olaraq müttəfiqlik seviyyəsinə yüksələn Azərbaycan-Türkiyə münasibələrinin həmin sonnəddən itibarət gələn möqsəd və mərəmlər dənəsindən də inkişaf etdirilməsinin önemini vurğuladı. Ölkəsində baş vermiş zəlzələ ilə əlaqədar Azərbaycanın Türkəyənən yanında olmasının önemini qeyd edən TBMM-in komitə sedri bu dəstəye görə toşəkkürün ifadə etdi.

Fuat Oktay həmçinin ölkələrimiz arasında enerji, təhsil, hərbi, hərbi-texniki, müdafiə və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələlərini qeyd etdi.

Türkiyədəki şekillərdən sonra Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycana dövlət sefərinin Azərbaycana qarşısında olmasının önemini yüksək qiymətləndirir. Prezident İlham Əliyev bu sefər əsnasında da əlaqələrin inkişafı ilə bağlı geniş müzakirələrin aparıldığı vurguladı.

İqtisadi-ticari əlaqələrin genişləşməsindən məmənluğunu

bildirən Fuat Oktay ölkələrimizin Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində əməkdaşlığının genişləşməsi istiqamətində söyleyiş yüksək qiymətləndiridi.

O, eyni zamanda Ermenistanda Nemesis terrorçularına abidənin həmin sonnəddən itibarət gələn möqsəd və mərəmlər dənəsində də inkişaf etdirilməsinin önemini vurğuladı.

Fuat Oktay həmçinin ölkələrimiz arasında enerji, təhsil, hərbi, hərbi-texniki, müdafiə və digər sahələrdə əməkdaşlıq məsələlərini qeyd etdi.

Türkiyədəki şekillərdən sonra Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycana qarşısında olmasının önemini yüksək qiymətləndirir. Prezident İlham Əliyev bu sefər əsnasında da əlaqələrin inkişafı ilə bağlı geniş müzakirələrin aparıldığı vurguladı.

Azərbaycan ilə Türkiye arasında hərbi, hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığın inkişafına toxunən dövlətimizin başçısı Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Bakıda olarkən Hərbi Hava Qüvvələrinin yeni Mərkəzi Komanda Məntəqəsinin açılışında iştirakının ölkələrimiz arasında hərbi sahədə əməkdaşlığın inkişafının növbəti nümunəsi olduğunu bildirdi. Şuşa Bəyannaməsi ilə müttəfiqlik prinsipi osasında ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsi dəqiqətə çatdırılan Azərbaycan Prezidenti Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində əməkdaşlığın, həmçinin bu əməkdaşlığın parlament seviyyəsində də inkişaf etdirilməsinin, parlamentlərin əlaqələrinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər oträfində fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan ilə Türkiye arasında hərbi, hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığın inkişafına toxunən dövlətimizin başçısı Prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Bakıda olarkən Hərbi Hava Qüvvələrinin yeni Mərkəzi Komanda Məntəqəsinin açılışında iştirakının ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafının növbəti nümunəsi olduğunu bildirdi. Şuşa Bəyannaməsi ilə müttəfiqlik prinsipi osasında ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsi dəqiqətə çatdırılan Azərbaycan Prezidenti Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində əməkdaşlığın, həmçinin bu əməkdaşlığın parlament seviyyəsində də inkişaf etdirilməsinin, parlamentlərin əlaqələrinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər oträfində fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev Ukrayna xalqına növbəti humanitar yardım göstərilməsi barədə sərəncam imzaladı

Ukraynaya humanitar yardım göstərilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinə vəsait ayrılmazı haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası humanizm prinsiplərinə söykənərək ikitorofli və çoxtorofli osasda dünyamın bir çox ölkəsinə humanitar yardımlar göstərir.

Ukraynada yaranmış son voziyətə əlaqədar Azərbaycan dövləti tərəfindən Ukrayna xalqına da bir neçə dəfə humanitar yardım göndərilmədir.

Azərbaycan Respublikası ilə Ukrayna arasında münasibətlə dostluq və tərəfdəşləq zəminində müvafiq ikitorofli sonƏdlər, o cümlədən 2000-ci il 16 mart tarixli "Azərbaycan Respublikası və Ukrayna arasında dostluq, əməkdaşlıq və tərəfdəşləq haqqında Müqavilə", 2008-ci il 22 may tarixli "Azərbaycan Respublikası və Ukrayna arasında dostluq, əməkdaşlıq və tərəfdəşləq haqqında Böyanname" və 2022-ci il 14 yanvar tarixli "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin və Ukrayna Prezidentinin Birgə Böyanname" osasında inkişaf edir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddənin 32-ci bondını rəhbər tutaraq **qorara alıram**:

1. Ukraynaya humanitar yardım göstərilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il dövlət bütçəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fonundan Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinə 7,6 milyon (yeddi milyon altı yüz min) ABŞ dollarının manat ekvivalentində vəsait ayrılmışdır.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini bu Sərəncamdan irəli golon məsələləri həll etsin.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Bakı şəhəri, 17 iyul 2023-cü il

Ermənistən ətraf mühitlə bağlı tərəfdar çıxdığı beynəlxalq konvensiyalara əməl etmir

Ermənistən münbit torpaqları, su hövzələrino, atmosferə, meşə fonduna, flora və faunaya, mineral sərvətlər və enerji mənbələrinə vurmuş olduğu zərər tokə ölkəmizdə deyil, bütövlükde regionda ekoloji tarzlılıq pozulması ilə noticələnib. Bütün burlar Ermənistən ekoloji cinayətlər törətməsini, ekologiya və ətraf mühitlə bağlı qosuluğu beynəlxalq konvensiyalarla üzörinə götürdüyü öhdəlikləri yerinə yetirməməsini bir dəhə sübut edir.

➡ 8

Rusiyanın iddiaları əsassızdır

Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin iyulun 15-də üstərəfli Bəyannamə və süh prosesini şəhər edən bayatında bölgədə, guya, görən humanitar yardımının davam etdiyi qeyd olunub.

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin cavabında Rusiymanın iddialarının osassızlığı bildirilib, bölgədə Rusiya sülhəmərlər kontingentinin müsahibəsi altında erməni silahlı qüvvələrinə dəstək verildiyi bir dəhə diqqətə çatdırılıb.

➡ 9

Rusiya taxıl sazişindən yenə çıxməq istəyir

Dünyanın nəzərləri yenidən Türkiyəyə dikilib

➡ 9

Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsində, "Torpaq islahatı haqqında", "Energetika haqqında", "Torpaq icarəsi haqqında", "Dövlət torpaq kadastrı, torpaqların monitorinqi və yerquruluşu haqqında", "Torpaq bazarı haqqında", "Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında", "Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmamasına dair sənədlərin hazırlanması və razılışdırılması qaydaları haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" və "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 10-cu, 11-ci və 13-cü bəndlərinə rəhbər tutaraq **qərara alıb**:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikası Torpaq Məcəlləsinin(Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 8, maddə 478; 2001, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddələr 237, 241; 2003, № 1, maddə 11, № 6, maddə 256, № 8, maddə 423; 2004, № 2, maddə 59, № 6, maddə 415, № 10, maddə 761; 2006, № 2, maddə 67, № 6, maddə 478, № 8, maddə 657, № 11, maddə 932; 2007, № 1, maddə 3, № 8, maddə 745; 2008, № 5, maddə 348, № 6, maddə 460, № 8, maddə 707, № 12, maddə 1048; 2009, № 2, maddə 36; 2012, № 6, maddə 497; 2013, № 6, maddə 621; 2015, № 3, maddə 244, № 4, maddə 358, № 10, maddə 1094; 2016, № 1, maddələr 24, 27, № 4, maddə 639; 2017, № 1, maddə 24, № 7, maddə 1301, № 12(I kitab), maddə 2271; 2018, № 5, maddə 890, № 6, maddələr 1184, 1185; 2019, № 1, maddə 34, № 3, maddə 392, № 6, maddə 987; 2020, № 5, maddələr 512, 522, № 7, maddə 832, № 12 (I kitab), maddə 1423; 2021, № 7, maddə 701, № 8, maddə 894; 2023, № 1, maddə 3; Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 17 fevral tarixli 807-VIQD və 24 fevral tarixli 826-VIQD nömrəli qanunları) 56-ci maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 2-ci hissənin dördüncü cümləsinə "verilməsi" sözündən sonra ", "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözləri əlavə edilsin;

1.2. aşağıdakı məzmunda 11-ci hissə əlavə edilsin: "11. Torpaq sahəsinin bərpa olunan enerji mənbələrindən elektrik enerjisi istehsalı məqsədləri üçün əldə edilməsinin xüsusiyyətləri "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözləri əlavə edilsin.

Maddə 2. Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinə (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 9,

maddə 838; 2014, № 7, maddələr 766, 787, № 10, maddə 1165; 2015, № 5, maddə 503; 2016, № 11, maddə 1773, № 12, maddə 2010; 2017, № 5, maddə 755, № 6, maddələr 1019, 1043; 2018, № 3, maddə 373, № 5, maddələr 837, 850, № 12(I kitab), maddə 2535; 2019, № 1, maddə 23, № 3, maddələr 375, 391, № 6, maddə 987; 2020, № 5, maddə 522, № 7, maddələr 832, 843, № 11, maddə 1326; 2021, № 12, maddə 1315; 2022, № 3, maddə 194, № 7, maddələr 692, 696; 2023, № 2, maddə 184; Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 17 fevral tarixli 807-VIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı mezmunda 75.5-1-ci maddə əlavə edilsin:

"75.5-1. Bu Məcəllənin 75.5.1-ci maddəsində göstərilən reyin veriləməsi ilə bağlı tələblər bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisi kimi müəyyən edilmiş torpaq sahəsində inşa ediləcək elektrik stansiyasının tikinti layihəsinə şamil edilmir və tikintiyə icazə icraçı maqsədləri üçün homin tikinti layihəsi şəhərsalma sonndlərinə uyğun hesab edilir."

Maddə 3. "Torpaq islahatı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997, № 3, maddə 203; 2001, № 1, maddə 26, № 3, maddə 149; 2002, № 5, maddə 241; 2004, № 12, maddə 706; 2003, № 1, maddə 14; 2006, № 5, maddə 389, № 6, maddə 478, № 8, maddə 657; 2007, № 8, maddə 745; 2008, № 5, maddə 348, № 12, maddə 1048; 2012, № 6, maddə 503; 2015, № 3, maddə 247; 2018, № 6, maddə 1183; 2019, № 1, maddə 34, № 7, maddə 1178; 2020, № 5, maddə 509; 2022, № 12, maddə 1365; 2023, № 2, maddə 187; Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 24 fevral tarixli 816-VIQD nömrəli Qanunu) 8-ci maddəsinin birinci hissəsinin ikinci cümləsinə "verilməsi" sözündən sonra ", "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözləri əlavə edilsin:

1.1. 2-ci hissənin dördüncü cümləsinə "verilməsi" sözündən sonra ", "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözləri əlavə edilsin.

Maddə 4. "Energetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 2, maddə 53; 2006, № 8, maddə 657; 2018, № 3, maddə 378; 2019, № 11, maddə 1689; 2021, № 7, maddə 701; 2022, № 7, maddə 696) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Müşayyən edilsin ki:

1.1. "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 8.7-ci maddəsinin ikinci cümləsindən nəzərdə tutulmuş vəfatlı icra həkimiyəti orqanının solahiyətlərini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. homin Qanunun 8.7-ci maddəsinin ikinci cümləsində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan

4.1. 1-ci maddənin birinci hissəsinin onuncu abzasında"(günəş, külək, yerin istilik axınları, biokütülo, deniz, su axınları və s.)" sözleri "(hidroenerji, kükə enerjisi, günəş enerjisi, geotermal enerji, biokütülo enerjisi, deniz və okeanlarda dalğa enerjisi, qəbarma və çökəlmə enerjisi, su axınlarının enerjisi və s.)" sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2. 13-cü maddəyə aşağıdakı məzmunda 4-cü hissə əlavə edilsin:

"4. Bərpa olunan enerji mənbələri orazılarda elektrik enerjisinin istehsalı ilə əlaqədar müqavilələr "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin formalaşdırılması və aktualığının tömin olunması".

Maddə 5. "Torpaq icarəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 7, maddə 390; 2002, № 5, maddə 241; 2003, № 1, maddələr 11, 13; 2006, № 6, maddə 478, № 8, maddə 657; 2007, № 1, maddə 3, № 6, maddə 571; 2008, № 5, maddə 348, № 12, maddə 1048; 2012, № 6, maddə 504; 2014, № 3, maddə 235; 2015, № 3, maddə 245, № 10, maddə 1096; 2018, № 11, maddə 2206; 2020, № 7, maddə 827, № 12 (I kitab), maddə 1423; 2021, № 7, maddə 719; Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 17 fevral tarixli 816-VIQD nömrəli Qanunu) 8-ci maddəsinin birinci hissəsinin ikinci cümləsinə "verilməsi" sözündən sonra ", "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözləri əlavə edilsin;

Maddə 6. "Bələdiyyə torpaqlarının idarə etdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 8, maddə 520; 2004, № 5, maddə 314; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 6, maddə 486, № 8, maddə 657, № 11, maddə 923; 2007, № 11, maddə 1082; 2008, № 5, maddə 348, № 6, maddə 462, № 11, maddə 959, № 12, maddə 1048; 2011, № 12, maddə 1077; 2012, № 6, maddə 507; 2014, № 10, maddə 1170; 2015, № 2, maddə 85, № 10, maddə 1091; 2018, № 1, maddə 29; 2020, № 7, maddə 850, № 12 (I kitab), maddə 1423; 2021, № 1, maddə 89.1-ci maddəsinin ikinci cümləsinə "verilməsi" sözündən sonra ", "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözləri əlavə edilsin:

Maddə 7. "Torpaq bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 7, maddə 390; 2002, № 5, maddə 241; 2003, № 1, maddələr 11, 13; 2006, № 6, maddə 478, № 8, maddə 657; 2007, № 1, maddə 3, № 6, maddə 571; 2008, № 5, maddə 348, № 12, maddə 1048; 2012, № 6, maddə 504; 2014, № 3, maddə 235; 2015, № 3, maddə 245, № 10, maddə 1096; 2018, № 11, maddə 2206; 2020, № 7, maddə 827, № 12 (I kitab), maddə 1423; 2021, № 7, maddə 719; Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 17 fevral tarixli 816-VIQD nömrəli Qanunu) 8-ci maddəsinin birinci hissəsinin ikinci cümləsinə "verilməsi" sözündən sonra ", "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözləri əlavə edilsin;

Maddə 8. "Bələdiyyə torpaqlarının idarə etdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözləri əlavə edilsin:

Maddə 9. Azərbaycan Respublikasının 2002-ci il 15 mart tarixli 274-IIQ sayılı Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 5, maddə 216; 2003, № 6, maddə 256; 2004, № 4, maddə 212, № 5, maddə 314; 2006, № 2, maddə 67, № 6, maddə 478, № 11, maddə 923; 2008, № 12, maddə 1048; 2014, № 3, maddə 234; 2015, № 3, maddə 248, № 10, maddə 1095; 2020, № 7, maddə 829) ilə təsdiq edilmiş "Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmamasına dair sənədlərin hazırlanması və razılışdırılması" qaydaları haqqında Əsasnamə" də aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

9.1. 10-cu maddəyə ikinci halda "verilməsi" sözündən sonra ", "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözləri əlavə edilsin;

9.2. aşağıdakı məzmunda 10-1-ci maddə əlavə edilsin:

"10-1. Bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözündən sonra ", "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözləri əlavə edilsin;

Maddə 10. "Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrinə orazisiniñ əhatə etdiyi torpaq sahəsinin dövlət mülkiyyətinə və ya icarösino, elektrik enerjisi istehsalçısının icarösino verilməsi" sözləri əlavə edilsin:

"Torpaq sahəsinin icarəyə götürülməsi ilə bağlı müqavilə dövlət mülkiyyətindən ələn, habelə bu məqsədlər üçün dövlət tərəfindən icarəyə götürülmüş torpaqlara münasibətdə müvafiq icra hakimiyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanla (qurumla), digər hallarda torpaq sahəsinin mülkiyyətçisi ilə bağlanılır".

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 31 may 2023-cü il
"Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının Şəhərsal

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin 11 hissəsinin 17-ci bondını rəhbər tutaraq **qərara alıb**:

Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsində (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 2 (1 kitab), maddə 202, № 3, maddələr 397, 403, 429, № 4, maddələr 631, 647, 654, № 5, maddələr 835, 846, № 6, maddələr 997, 1010, № 7, maddələr 1247, 1249, № 10, maddə 1608, № 11, maddələr 1769, 1774, 1781, 1783, 1786, 1788, № 12, maddələr 1984, 2000, 2009, 2024, 2049; 2017, № 1, maddə 21, № 2, maddələr 139, 147, 152, 162, № 3, maddələr 331, 344, № 5, maddələr 698, 701, 734, 749, 754, № 6, maddələr 1020, 1033, 1036, № 7, maddələr 1273, 1296, 1297, 1299, № 11, maddələr 1964, 1966, 1969, 1979, № 12 (1 kitab), maddələr 2214, 2217, 2220, 2233, 2237, 2240, 2253, 2256, 2266; 2018, № 1, maddə 19, № 2, maddələr 160, 162, 163, 165, maddələr 383, 401, 404, № 4, maddə 646, № 5, maddələr 857, 860, 862, 876, 883, № 6, maddələr 1153, 1188, № 7 (1 kitab), maddələr 1435, 1437, 1438, № 10, maddə 1963, № 11, maddələr 2188, 2191, 2214, 2217, 2231, № 12 (1 kitab), maddələr 2473, 2475, 2499, 2507, 2512, 2522; 2019, № 1, maddələr 4, 6, 15, 18, 23, 44, № 3, maddələr 374, 389, № 4, maddələr 579, 581, 587, 595, № 5, maddələr 791, 800, 803, 804, 813, № 6, maddələr 992, 998, 1007, № 7, maddə 1193, № 8, maddələr 1364, 1367, 1368, 1381, 1383, № 11, maddələr 1682, 1686, 1696, № 12, maddələr 1883, 1900; 2020, № 3, maddə 222, № 5, maddələr 505, 515, 519, № 6, maddələr 670, 672, 681, № 7, maddələr 838, 841, 846, 854, № 8, maddələr 1008, 1011, № 9, maddə 1138, № 11, maddələr 1332, 1333, 1336, № 12 (1 kitab), maddələr 1432, 1440; 2021, № 4, maddə 306, № 5, maddə 428, № 6 (1 kitab), maddələr 535, 541, 546, 560, № 7, maddələr 701, 705, 711, № 8, maddə 894, № 11, maddə 1208, № 12, maddələr 1306, 1334; 2022, № 1, maddə 2, № 2, maddə 89, № 4, maddə 293, № 5, maddə 435, № 7, maddələr 694, 699, 703, № 8, maddələr 822, 825, 828, № 11, maddə 1236, № 12, maddələr 1364, 1399; 2023, № 1, maddələr 17, 20, 32, 39, № 2, maddələr 149, 201, 204, № 4, maddə 466; Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 2 may tarixli 868-VIQD nömrəli və 30 may tarixli 890-VIQD nömrəli qanunları) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 27.3-cü maddəyə "333," rəqəmlərinən sonra "333-1," rəqəmləri olava edilsin; "333-1," rəqəmlərinən sonra "334," rəqəmlərinən sonra "334-1," rəqəmləri olava edilsin; "338.7," rəqəmlərinən sonra "338.10," rəqəmləri olava edilsin; homin maddədə "343" rəqəmləri "343.1 - 343.7, 343.9, 343.1-1 - 343-1.9, 343-1.11" rəqəmləri ilə olava edilsin.

2. 43.1-ci maddəyə "333," rəqəmlərinən sonra "333-1," rəqəmləri olava edilsin; "333-1," rəqəmlərinən sonra "334," rəqəmlərinən sonra "334-1," rəqəmləri olava edilsin; "338.7," rəqəmlərinən sonra "338.10," rəqəmləri olava edilsin; homin maddədə "343" rəqəmləri "343.1 - 343.7, 343.9, 343.1-1 - 343-1.9, 343-1.11" rəqəmləri ilə olava edilsin.

3. 96.1.4-cü maddədə və 315.3-cü maddənin dispoziyasında "göstər" sözü "edən" sözü ilə oləv edilsin.

4. 327-ci maddə:

4.1. 327.2-ci maddənin sanksiyasında "altmış" sözü "səksən" sözü ilə oləv edilsin;

4.2. 327.3-ci maddənin dispoziyasına "pozulmasa" sözündən sonra "vo ya neqliyyat vasitələrinin demir yollarını demiryol keçidlərindən kənar yerdən keçməsim" sözələri olava edilsin; vo homin maddənin sanksiyasında "səksən" sözü "yüz" sözü ilə oləv edilsin;

4.3. 327.4-cü maddənin sanksiyasına "yüz" sözündən sonra "əlli" sözülavə edilsin;

4.4. 327.7-ci maddənin dispoziyasına "333.1," rəqəmlərinən sonra "333.1-1," rəqəmləri və "343.1" rəqəmlərinən sonra "343.1-1" rəqəmləri olava edilsin;

4.5. 327.8-ci maddənin sanksiyasında "iki" sözü "tiç" sözü ilə oləv edilsin; və homin maddənin sanksiyasına "idare etmək hüquq" sözələrindən sonra "altuydan" sözələri olava edilsin;

4.6. "Qeyd" hissəsinin 5-ci bondını "vo ya 343.1-ci" səhərləri, "333-1.1, 343.1" və ya "343-1.1-ci" səhərləri ilə oləv edilsin;

5. 328-ci maddə:

5.1. 328.3-cü maddənin sanksiyasında "yüz əlli" sözələri "iki yüz" sözələri ilə oləv edilsin;

5.2. 328.4-cü maddənin sanksiyasında "iki yüz əlli" sözələri "üç yüz" sözələri ilə oləv edilsin.

6. 332-ci maddə:

6.1. 332.3-cü maddənin sanksiyasında "iki" sözü "üç" sözü ilə oləv edilsin;

6.2. 332.4-cü maddənin sanksiyasında "dörd" sözü "beş" sözü ilə oləv edilsin.

7. 333-cü maddə:

7.1. admında və 333.1-ci maddənin dispoziyasında "vasitəsinin alkogoldan, narkotik vasitələrindən, psixotrop maddələrindən vo ya güclü təsir göstərən digər maddələrindən" sözələri "vasitəsinin alkogoldan" sözələri ilə oləv edilsin;

7.2. 333.2-ci maddənin sanksiyasında "dörd yüz matənat bəş yüz matənat möbləğində" sözələri "bəş yüz matənat möbləğində" sözələri ilə oləv edilsin; və homin maddənin sanksiyasına "on bəş günədək" sözələrindən sonra "müddət" sözələrə oləv edilsin;

7.3. 333.4-cü maddənin dispoziyasına "neqliyyat vasitəsinin" sözələrindən sonra "alkogoldan istifadə olunması" səhərlərindən sonra "alkogoldan" istifadə olunması noticəsində "alkogoldan" səhərlərə oləv edilsin;

7.4. "Qeyd" hissəsi:

7.4.1. 1-ci bondı "vo xaxud narkotik vasitələrin, psixotrop vo digər güclü təsir edən maddələrin qebulunu göstərdiyi halda "səxsin" səhərlərindən sonra "alqoqoldan istifadə olunması" noticəsində "səxsin" səhərlərə oləv edilsin;

7.4.2. 2-ci bondı "səxsin" səhərləndən sonra "alkogoldan, narkotik vasitələrindən, psixotrop maddələrindən vo ya güclü təsir edən digər maddələrindən istifadə olunması" noticəsində "səxsin" səhərlərə oləv edilsin;

7.5. Aşağıdakı məzmunda 333.1-ci maddə oləv edilsin:

"Maddə 333-1. Neqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüquq olmayan şəxs tarafından neqliyyat vasitəsinin narkotik vasitələrindən, psixotrop maddələrindən vo ya güclü təsir edən digər maddələrindən istifadə olunması noticəsində səxsin väziyyətdə idarə etdiləməsi"

333-1.1. Neqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüquq olmayan şəxs tarafından neqliyyat vasitəsinin narkotik vasitələrindən, psixotrop maddələrindən vo ya güclü təsir edən digər maddələrindən istifadə olunması noticəsində səxsin väziyyətdə idarə etdiləməsi"

333-1.2. Bu Məcəllənin 334-1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

səkkiz yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya işin hallarına görə, pozuntunu töredən inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

altı yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya neqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüquq altı aydan bir ilədək müddətə möhdudlaşdırılmışdır.

333-1.3. Bu Məcəllənin 333-1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

səkkiz yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya işin hallarına görə, pozuntunu töredən inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

altı yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya neqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüquq altı aydan bir ilədək müddətə möhdudlaşdırılmışdır.

333-1.4. Bu Məcəllənin 334-1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

səkkiz yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya işin hallarına görə, pozuntunu töredən inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

altı yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya neqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüquq altı aydan bir ilədək müddətə möhdudlaşdırılmışdır.

333-1.5. Bu Məcəllənin 334-1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

səkkiz yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya işin hallarına görə, pozuntunu töredən inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

altı yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya neqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüquq altı aydan bir ilədək müddətə möhdudlaşdırılmışdır.

333-1.6. Bu Məcəllənin 334-1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

səkkiz yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya işin hallarına görə, pozuntunu töredən inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

altı yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya neqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüquq altı aydan bir ilədək müddətə möhdudlaşdırılmışdır.

333-1.7. Bu Məcəllənin 334-1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

səkkiz yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya işin hallarına görə, pozuntunu töredən inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

altı yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya neqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüquq altı aydan bir ilədək müddətə möhdudlaşdırılmışdır.

333-1.8. Bu Məcəllənin 334-1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

səkkiz yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya işin hallarına görə, pozuntunu töredən inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

altı yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya neqliyyat vasitəsinin idarə etmək hüquq altı aydan bir ilədək müddətə möhdudlaşdırılmışdır.

333-1.9. Bu Məcəllənin 334-1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xətanın inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

səkkiz yüz manat möbləğində corimo edilir vo ya işin hallarına görə, pozuntunu töredən inzibati tönbəh almış şəxs tarofindən inzibati tönbəh verme haqqında qərar qüvvəye minidiy gündən bir il orzında tokrat tördəlməsinə görə -

</

"Yerin təki haqqında"

Azərbaycan Respublikasının
Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə
Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 11-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıb**:

"Yerin təki haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 4, maddə 224; 1999, № 8, maddə 476; 2001, № 11, maddələr 673, 696, № 12, maddə 736; 2004, № 7, maddə 505; 2007, № 8, maddə 745, № 10, maddə 938; 2008, № 2, maddə 47; 2016, № 1, maddə 22; 2018, № 5, maddə 849; 2019, № 1, maddə 20, № 11, maddə 1689; 2020, № 7, maddə 842; 2021, № 7, maddə 701, № 12, maddə 1315; 2022, № 8, maddə 833) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 13-cü maddənin ikinci hissəsinin birinci cümləsində "müsabiqə, hərrac" sözləri "hərrac (auksion və ya müsabiqə)" sözləri ilə əvəz edilsin:

2. 15-ci maddənin birinci hissəsi üzrə:

2.1. ikinci abzadsa "müsabiqədə və ya hərracda" sözləri "hərracda (auksionda və ya müsabiqədə)" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin abzasdən "həmin müsabiqədə və ya" sözləri çıxarılsın;

2.2. üçüncü abzadsa "müsabiqə, yaxud hərrac" sözləri "hərrac (auksion və ya müsabiqə)" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3. dördüncü abzadsa "müsabiqə və hərracların" sözləri "hərracların (auksion və ya müsabiqən)" sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 31 may 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 16-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıb**:

Azərbaycan Respublikası Əmək Məccəlosunun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 4, maddə 213; 2001, № 3, maddə 143, № 6, maddə 362, № 11, maddələr 672, 679, № 12, maddə 731; 2002, № 1, maddə 2, № 5, maddə 241, № 6, maddə 328; 2003, № 1, maddələr 9, 23; 2004, № 1, maddə 10, № 2, maddə 57, № 3, maddə 133, № 6, maddə 413, № 7, maddə 505, № 9, maddə 672, № 12, maddə 981; 2005, № 3, maddə 151, № 4, maddə 278, № 7, maddə 560, № 10, maddə 874, № 11, maddə 1001, № 12, maddə 1094; 2006, № 3, maddələr 220, 222, № 5, maddə 385, № 11, maddə 923, № 12, maddələr 1004, 1025, 1030; 2007, № 5, maddələr 401, 437, № 6, maddə 560, № 8, maddə 756, № 11, maddələr 1049, 1053; 2008, № 3, maddə 156, № 7, maddələr 600, 602, № 10, maddə 887, № 11, maddə 960; 2009, № 2, maddə 48, № 5, maddə 294, № 6, maddə 399, № 12, maddələr 949, 969; 2010, № 2, maddələr 70, 75, № 4, maddə 275; 2011, № 1, maddə 11, № 2, maddələr 70, 71, № 6, maddə 464, № 7, maddə 598; 2012, № 11, maddə 1054; 2013, № 2, maddələr 89, 101, № 11, maddə 1268; 2014, № 2, maddə 92, № 10, maddə 1162, № 11, maddə 1339,

№ 12, maddə 1527; 2015, № 2, maddə 97, № 3, maddə 250, № 6, maddə 680; 2016, № 2 (I kitab), maddələr 190, 201, № 5, maddə 847, № 11, maddə 1767; 2017, № 6, maddələr 1031, 1048, № 12 (I kitab), maddələr 2187, 2189; 2018, № 1, maddə 13, № 6, maddə 1155, № 7 (I kitab), maddələr 1380, 1408, № 12 (I kitab), maddə 2532; 2019, № 1, maddə 35, № 4, maddə 570, № 5, maddələr 796, 804, № 7, maddə 1182, № 8, maddə 1380; 2020, № 1, maddə 1, № 5, maddə 522, № 7, maddə 832, № 11, maddələr 1322, 1332, 1335, № 12 (I kitab), maddə 1424; 2021, № 1, maddə 2, № 5, maddə 427, № 6 (I kitab), maddələr 539, 541, № 7, maddələr 698, 711, № 8, maddə 894, № 11, maddə 1203; 2022, № 6, maddə 582, № 11, maddələr 1239, 1240, № 12, maddə 1392; 2023, № 1, maddə 14, № 2, maddə 207, № 3, maddə 338) 64-cü maddəsinin 1-ci hissəsinin "keçirilməsi" sözündən sonra "və attestasiyanın aparılması nəticələrinə dair sənədlərin surutinə 10 iş günü müdəttində məlumat üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müyyən etdiyi organa (quruma) təqdim olunmasın" sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 iyun 2023-cü il

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıb**:

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məccəlosundan (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8 (I kitab), maddə 583; 2001, № 7, maddə 454, № 9, maddə 576, № 12, maddə 734; 2002, № 5, maddə 249, № 12, maddə 707; 2003, № 8, maddə 425, № 12 (I kitab), maddə 671; 2004, № 1, maddə 1, № 11, maddə 887, № 12, maddə 980; 2005, № 2, maddə 61, № 8, maddə 688, № 12, maddə 1081; 2006, № 12, maddələr 1005, 1026; 2007, № 1, maddə 4, № 6, maddə 597, № 8, maddə 745, № 11, maddə 1053, № 12, maddə 1192; 2008, № 7, maddə 602, № 11, maddə 960; 2009, № 7, maddə 506; 2011, № 1, maddə 14, № 7, maddələr 588, 603, № 12, maddə 1115; 2012, № 6, maddələr 500, 513, № 7, maddə 652, № 9, maddə 841, № 12, maddə 1226; 2013, № 2, maddə 91, № 4, maddə 366, № 11, maddə 1278, № 12, maddələr 1483, 1486, 1495; 2014, № 2, maddələr 94, 98, № 6, maddə 608, № 7, maddə 770, № 8, maddə 957, № 10, maddə 1158, № 12, maddə 1525; 2015, № 1, maddə 11, № 12, maddə 1433; 2016, № 2 (I kitab), maddə 207, № 3, maddələr 396, 402, № 5, maddə 848, № 6, maddələr 973, 974, 1015, № 7, maddə 1245, № 10, maddə 1603, № 11, maddələr 1752, 1792, 1793, № 12, maddələr 2001, 2037, 2046; 2017, № 2, maddə 146, № 5, maddələr 695, 723, 737, № 6, maddə 1055, № 7, maddə 1304, № 8, maddə 1509, № 12 (I kitab), maddələr 2219, 2251, 2270; 2018, № 2, maddə 149, № 5, maddə 863, № 6, maddə 1193, № 7 (I kitab), maddələr 1414, 1427, № 10, maddə 1962, № 11, maddələr 2186, 2210, № 12 (I kitab), maddələr 2498, 2509; 2019, № 1, maddə 30, № 4, maddə 590, № 5, maddələr 796, 801, 804, 812, 814, № 8, maddələr 1364, 1373, 1378, № 12, maddə 1894; 2020, № 5, maddə 522, № 6, maddələr 668, 678, № 7, maddə 832, № 8, maddə 1013, № 11, maddələr 1328, 1334, № 12 (I kitab), maddələr 1439, 1441, 1454, 1455;

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 iyun 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Yerin təkindən istifadə olunmasının, onun mühafizəsi və idarə edilməsi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, bu sahəyə dövlət nəzarətinin gücləndirilməsi tədbirləri haqqında" 2018-ci il

16 iyul tarixli 205 nömrəli, "Dövlət Mineral Xammal Ehtiyatlarından İstifadə Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" 2019-cu il 9 aprel tarixli 613 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası Ekoloji və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin fəaliyyəti ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında" 2020-ci il 27 mart tarixli 975 nömrəli fərmanlarında və

"Yerin təki haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun icrasını təmin edən bəzi normativ hüquqi aktların təsdiq edilməsi barədə" 2000-ci il 6 mart tarixli 351 nömrəli, "Yerin təkinin geoloji öyrənilməsinə və mineral xammal bazasından səmərəli istifadəyə dair 2020-2024-cü illər üçün Dövlət Programı"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2020-ci il 16 mart tarixli 1941 nömrəli sərəncamlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmani

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Yerin təki haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il 31 iyul tarixli 899-VIQD ilə təsdiq edilmiş "Mineral-Xammal Bazasının Bölgə üzrə Dövlət Fondu haqqında Əsasnamə"nin 2.1-ci bəndinin üçüncü təsviri ilə əlaqədar **qərara alıram**:

1. "Yerin tokindən istifadə olunmasının, onun mühafizəsi və idarə edilməsi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, bu sahəyə dövlət nəzarətinin gücləndirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2023-cü il 31 iyul tarixli 899-VIQD ilə təsdiq edilmiş "Mineral-Xammal Bazasının Bölgə üzrə Dövlət Fondu haqqında Əsasnamə"nin 2.1-ci bəndinin üçüncü təsviri ilə əlaqədar **qərara alıram**:

2.1. 1.1-ci bəndin birinci cümləsində "müsabiqə və hərracların" sözü "hərracların (auksion və ya müsabiqən)" sözü ilə əvəz edilsin;

2.2. 3.1.9-cu yarıməndə "müsabiqə və hərraca" sözü "hərraca (auksion və ya müsabiqəyə)" sözü ilə, "müsabiqə və hərracları" sözü "hərracları (auksion və ya müsabiqən)" sözü ilə əvəz edilsin;

2.3. 1.1-ci bənddə "müsabiqə və hərracların" sözü "hərracaların (auksion və ya müsabiqədə)" sözü ilə əvəz edilsin;

2.4. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 9 aprel tarixli 613 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 4, maddə 613; 2020, № 7, maddə 898; 2021, № 7, maddə 729) ilə təsdiq edilmiş "Dövlət Mineral Xammal Ehtiyatlarından İstifadə Agentliyinin Nizamnaməsi"ndə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 16 mart tarixli 975 nömrəli Fərmani (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 3, maddə 323; 2021, № 11, maddə 1235; 2022, № 5, maddə 485) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 3, maddə 251; 2022, № 8, maddə 874, 885) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Ekoloji və Təbii Sərvətlər Nazirliyi haqqında Əsasnamə"nin 8.3.5.5-ci yarıməndə "müsabiqə və hərracların" sözü "hərracları (auksion və ya müsabiqən)" sözü ilə əvəz edilsin;

2.6. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 6 mart tarixli 351 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 3 (II kitab), maddə 190; 2001, № 10, maddə 640; 2003, № 9, maddə 512; 2008, № 9, maddə 798; 2009, № 5, maddə 319, № 7, maddə 579; 2014, № 5, maddə 477; 2016, № 8, maddə 1384; 2021, № 7, maddə 766; 2022, № 12, maddə 1512) ilə təsdiq edilmiş "Mineral-Xammal Bazasının Bölgə üzrə Dövlət Fondu haqqında Əsasnamə"nin 2.1-ci bəndinin üçüncü təsviri ilə əlaqədar **qərara alıram**:

2.7. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 16 mart tarixli 975 nömrəli Fərmani (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 3, maddə 323; 2021, № 11, maddə 1235; 2022, № 5, maddə 485) ilə təsdiq edilmiş "Mineral-Xammal Bazasının Bölgə üzrə Dövlət Fondu haqqında Əsasnamə"nin 2.1-ci bəndinin üçüncü təsviri ilə əlaqədar **qərara alıram**:

2.8. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2020-ci il 16 mart tarixli 975 nömrəli Fərmani (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu

"Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydasi"nin təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 9 iyul tarixli 359-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 20 avqust tarixli 1433 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar **qərara alram**:

1. "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi Qaydasi" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiye Respublikası Hökuməti arasında Preferensial Ticarət Sazişi"nə dəyişiklik haqqında" Protokolun təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alırm**:

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiye Respublikası Hökuməti arasında Preferensial Ticarət Sazişi"nə dəyişiklik haqqında"

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 13 yanvar tarixli 724 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti haqqında Əsasname"də dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alırm**:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 13 yanvar tarixli 724 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 1, maddə 46; 2018, № 7 (I kitab), maddə 149; 2019, № 3, maddə 414, № 7, maddə 1247, № 10, maddələr 1580, 1592; 2020, № 2, maddə 109, № 5, maddə 556, № 6, maddə 700; 2021, № 3,

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 11 aprel tarixli 149 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Elektrik enerjisi istehsalında bərpə olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 31 may tarixli 339-VIQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar **qərara alram**:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 11 aprel tarixli 149 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi haqqında Əsasnamə"yə əsaslıdır.

"3.0.12-1. "Elektrik enerjisi istehsalında bərpə olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uy-

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetini:

2.1. bu Fərmanın 1-ci hissəsi ilə təsdiq edilmiş Qaydanın 3.5-ci bəndində nəzərdə tutulan hesabat formasını on beş gün müddətindən təsdiq edib, bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentino məlumat versin;

2.2. bu Formandan iştirakçıları gələn digər məsələləri həlli etsin.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Bakı şəhəri, 17 iyul 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiye Respublikası Hökuməti arasında Preferensial Ticarət Sazişi"nə dəyişiklik haqqında" Protokolun təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

2023-cü il aprelin 29-da Samsun şəhərində imzalanmış Protokol təsdiq edilsin.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Bakı şəhəri, 6 iyul 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 13 yanvar tarixli 724 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti haqqında Əsasname"də dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alırm**:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 13 yanvar tarixli 724 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2016, № 1, maddə 46; 2018, № 7 (I kitab), maddə 149; 2019, № 3, maddə 414, № 7, maddə 1247, № 10, maddələr 1580, 1592; 2020, № 2, maddə 109, № 5, maddə 556, № 6, maddə 700; 2021, № 3,

maddə 229; 2022, № 1, maddə 24, № 3, maddə 223, № 10, maddə 1145, № 12, maddə 1416) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti haqqında Əsasname"də dəyişikliklər təsdiq edilsin.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Bakı şəhəri, 17 iyul 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 11 aprel tarixli 149 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi haqqında Əsasnamə"də dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, "Elektrik enerjisi istehsalında bərpə olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il 31 may tarixli 339-VIQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar **qərara alram**:

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 11 aprel tarixli 149 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi haqqında Əsasnamə"yə əsaslıdır.

"3.0.12-1. "Elektrik enerjisi istehsalında bərpə olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uy-

1. Bu Qayda "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra - Qanun) 22-ci maddəsinə əsasən hazırlanmışdır və enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində "dövlət təhlükəsizliyi" tətbiq olunmalıdır.

2. Müvafiq sahədə nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədi Qanunun 7-ci maddəsi nəzərə alınmaqla qazanılmalıdır.

3. Müvafiq sahədə nəzarət Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi (bundan sonra - Nazirliyi) tərəfindən həyata keçirilir.

4. Müvafiq sahədə nəzarət enerjinin istehsalı, saxlanması, ötürülməsi, noqlu, paylanması, satışı və istehlak üzrə bu Qaydanın 2.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş nəzarət istiqamətlərinin şamil edildiyi mülikiyət və təskilat-hüquqi formasından asılı olmayıraq təsərrüfat subyektlərinə və qeyri-yaşayış binalarının mülikiyətçilərinə (idarəcələrinə) münasibətdə işə Nazirliyi her il on ceci dekabrın 1-dək təsdiq etdiyi və 1 (bir) iş günü müddətində rəsmi internet sahifəsində yerləşdirildiyi tədbirlərin planına uyğun olaraq həyata keçirilir.

5. Bu Qaydada istifadə olunan anlayışlar Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarında nəzərdə tutulmuş monaları ifadə edir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasında alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə olunması üzrə Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2004-cü il 21 oktyabr tarixli 462 nömrəli, "Azərbaycan Respublikasında yol hərəkətinin təhlükəsizliyinə dair 2019-2023-cü illər üçün Dövlət Proqramı"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2018-ci il 27 dekabr tarixli 852 nömrəli və "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər"in təsdiq edilməsi haqqında" 2021-ci il 2 fevral tarixli 2469 nömrəli sərəncamlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

1.2.1. adından "alternativ və" sözləri çıxırılsın;

1.2.2. "Giriş" hissəsinin birinci və altıncı abzاسının birinci cümlələrində "alternativ (bərpa olunan)" sözləri "bərpa olunan" sözləri ilə, üçüncü abzasının üçüncü cümləsində, dördüncü abzasının ikinci cümləsində, altıncı abzasının üçüncü cümləsində "alternativ" sözü "bərpa olunan" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.3. "1. Dövlət programının məqsədi vo osas vəzifələri" hissəsinin üçüncü abzásında "alternativ (bərpa olunan)" sözləri "bərpa olunan" sözləri ilə, altıncı abzásında "alternativ" sözü "bərpa olunan" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.4. "2. Azərbaycanda alternativ (bərpa olunan) enerji potensialı" hissəsinin adında və 2.5-ci bəndindən üçüncü abzásında "alternativ (bərpa olunan)" sözləri "bərpa olunan" sözləri ilə, 2.1-ci bəndinin birinci abzásında "alternativ" sözü "bərpa olunan" sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.5. "3. Alternativ (bərpa olunan) enerji mənbələrindən istifadə edilmiş üzrə Tədbirlər" hissəsinin 7.2.7.3-cü yaşımlıbəndinin "Tədbirin adı" sütununda "alternativ" sözü "bərpa olunan" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 27 dekabr tarixli 852 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 12 (II kitab), maddə 2701; 2021, № 6 (I kitab), maddə 606; 2022, № 5, maddə 532, № 8, maddə 912; 2023, № 3, maddə 390, № 4, maddə 534) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında yol hərəkətinin təhlükəsizliyinə dair 2019-2023-cü illər üçün Dövlət Proqramı"nın "7. Dövlət Proqramının həyata keçiriləcək məsələləri" sütununda "alternativ" sözü "bərpa olunan" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 2 fevral tarixli 2469 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021, № 2, maddə 135; 2022, № 7, maddə 791) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər"in 2.5-ci bəndinin birinci abzásının üçüncü cümləsindən "alternativ" sözü "bərpa olunan" sözləri ilə əvəz edilsin.

Bakı şəhəri, 17 iyul 2023-cü il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 17 iyul tarixli Fərmani ilə təsdiq edilmişdir

Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsi
Q A Y D A S I

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Qayda "Enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra - Qanun) 22-ci maddəsinə əsasən hazırlanmışdır və enerji resurslarından səmərəli istifadə və enerji effektivliyi sahəsində "dövlət təhlükəsizliyi" tətbiq olunmalıdır.

1.2. Müvafiq sahədə nəzarətin həyata keçirilməsi məqsədi Qanunun 7-ci maddəsi nəzərə alınmaqla istehsalat-hüquqi formadan asılı olmayıraq təsərrüfat subyektlərinə və qeyri-yaşayış binalarının mülikiyətçilərinə (idarəcələrinə) münasibətdə işə Nazirliyi her il on ceci dekabrın 1-dək təsdiq etdiyi və 1 (bir) iş günü müddətində rəsmi internet sahifəsində yerləşdirildiyi tədbirlərin planına uyğun olaraq həyata keçirilir.

1.3. Müvafiq sahədə nəzarət enerjinin istehsalı, saxlanması, ötürülməsi, noqlu, paylanması, satışı və istehlak üzrə bu Qaydanın 2.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş nəzarət istiqamətlərinin şamil edildiyi mülikiyət və təskilat-hüquqi formadan asılı olmayıraq təsərrüfat subyektlərinə və qeyri-yaşayış binalarının mülikiyətçilərinə (idarəcələrinə) münasibətdə işə Nazirliyi her il on ceci dekabrın 1-dək təsdiq etdiyi və 1 (bir) iş günü müddətində rəsmi internet sahifəsində yerləşdirildiyi tədbirlərin planına uyğun olaraq həyata keçirilir.

1.4. Müvafiq sahədə nəzarət enerjinin istehsalı, saxlanması, ötürülməsi, noqlu, paylanması, satışı və istehlak üzrə bu Qaydanın 2.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş nəzarət istiqamətlərinin şamil edildiyi mülikiyət və təskilat-hüquqi formadan asılı olmayıraq təsərrüfat subyektlərinə və qeyri-yaşayış binalarının mülikiyətçilərin

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
2018-ci il 26 iyun tarixli 148 nömrəli Fərmanı ilə
təsdiq edilmiş "Kiçik və orta biznes evlərində
mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinə
göstərilən xidmətlərin siyahısı"nda
dəvisiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 26 iyun tarixli 148 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 6, maddə 1238, № 10, maddə 1991, № 11, maddə 2287; 2019, № 3, maddə 411, № 4, maddə 619, № 5, maddələr 839, 855, № 6, maddə 1027, № 12, maddə 1921; 2020, № 1, maddə 5, № 2, maddə 100, № 8, maddə 1039, № 11, maddə 1357; 2021, № 1, maddə 30, № 6 (I kitab), maddələr 579, 593, № 8, maddə 908, № 12, maddələr 1369, 1416; 2022, № 4, maddələr 305, 306, № 5, maddələr 443, 448, № 10, maddə 1136, № 12, maddə 1438; 2023, № 1, maddə 89, № 2, maddə 245, № 3, maddə 359, № 4, maddə 474; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 8 iyun tarixli 2176 nömrəli Fərmanı) ilə təsdiq edilmiş "Kiçik və orta biznes evlərində mikro, kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinə göstərilən xidmətlərin siyahısı"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 13-cü hissənin "Gösterdiyi xidmətlər" sütununa aşağıdakı məzmunda 18-ci bənd əlavə edilsin:
"18. "Media haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 50.1-ci, 50.2.1-ci və 50.5-ci maddələrində qeyd olunan lisenziyaların verilməsi ilə bağlı keçirilən müsabiqənin nəticələrinə görə qalib elan edilən yerüstü yayımçı, peyk yayımı həyata keçirən platforma yayımçısı və multipleks operatoru ilə müqavilə bağlanılması"

2. Asağıdakı məzmunda 32-ci və 33-cü hissələr əlavə edilsin:

32.	Azərbaycan Respublikasının Audiovizual Şurası	1. audiovizual media subyektinin redaksiyasının loqotipinin (embleminin) dəyişdirilməsinə razılıq verilməsi
		2. audiovizual media fəaliyyəti üzrə lisenziyanın, onun dublikatının verilməsi, yenidən rəsmiləşdirilməsi, dayandırılması, bərpası və ləğvi
		3. yerüstü yayımçının programlarında dövlət dilindən başqa digər dillərdən istifadə edilməsinə razılıq verilməsi
		4. audiovizual media subyektinin iştirakçılarının tərkibində edilən dəyişikliyin "Media haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olması barədə əsaslaşdırılmış rəyin verilməsi
		5. xarici audiovizual yayımçının programlarının Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkışaf və Nəqliyyat Nazirliyinin xidmətlərindən istifadə etməklə yayılmasına razılıq verilməsi
33.	Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkışafi Agentliyi	1. Media Reyestrinə daxil edilmiş çap mediasının və onlayn medianın redaksiyasının loqotipinin (embleminin) dəyişdirilməsinə razılıq verilməsi
		2. çap mediası və ya onlayn media subyektlərinin, informasiya agentliklərinin Media Reyestrinə daxil edilməsi ilə bağlı müraciətin qəbulu
		3. Media Reyestrinə daxil edilmiş media subyektinə Media Reyestri şəhadətnaməsinin verilməsi

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

Bakı şəhəri, 17 iyul 2023-cü il

Pul siyasətinin əməliyyat
çərçivəsində müəyyən
dəyişikliklər edilib

Pul siyasətinin transmissiyasında faiz kanalının rolunun yüksəldilməsi istiqamətində islahatlar davam etdirilir. Bununla bağlı pul siyasətinin əməliyyat çərçivəsində müəyyən dəvisikliklər edilib.

Mərkəzi Bankdan AZERTAC-a bildirilib ki, pul təklifinin daha effektiv tənzimlənməsi, bank sisteminde likvidliyin təmərküzləşməsinin daha da məhdudlaşdırılması və de-dollarlaşma məyillərinin dəstəklənməsi üçün məcburi ehtiyat normalarının diferensiallaşdırılması qaydasına yenidən baxılması zərureti yaranmışdır. Qeyd edək ki, öncədən planlaşdırıldığı kimi, likvidliyin təmərküzləşməsinin məhdudlaşdırılması məqsədilə məcburi ehtiyatların diferensiallaşması dərəcəsinin yüksəldilməsi bank sektorunda sistem risklərinə yol verməmək üçün tədrisən həvata kecirilir. Bu məqsədən aparılmış təhdidlər ayınladan başlayaraq bütün banklar məcburi ehtiyatları yeni normalara uyğun hesablamalı və növbəti saxlama dövründən (2023-cü ilin 15 avqust tarixindən) başlayaraq məcburi ehtiyatları yeni normalara uyğun saxlamalıdır. "Məcburi ehtiyatların norması, hesablanması və saxlanması Qaydasi"nda dəyişikliklər və yeni məcburi ehtiyat normaları barədə banklar müvafiq qaydada məlumatlandırılmalıdır. Mərkəzi Bankın qiymətləndirmələrinə görə, məcburi ehtiyatların diferensiallaşma qaydasına və normalarına edilən son dəyişikliklər bank sektorunu üzrə öhdəliklərin maya dəyərinə cəmisi 0,03-04 faiz intervalında artırıcı təsir göstərir.

cən həyata keçirilir. Bu məqsədilə aparılmış təhlillər göstərmişdir ki, məcburi ehtiyat normalarının hüquqi şəxslərin depozitlərinin məbləğindən asılı olaraq diferensial tətbiqi likvidliyin təmərküzləşməsini azaltmağa və əlavə vəsaitin sterilizasiyasına imkan yaradır. Təhlillərin nəticələri əsasında qərara alınmışdır ki, milli valyutada hüquqi şəxslərin depozitlərinin məbləğinin bir milyard manatı, xarici valyutada hüquqi şəxslərin depozitlərinin məbləğinin isə yeddi yüz əlli milyon manat ekvivalentini üstələyən banklar üzrə məcburi ehtiyat normaları bütün öhdəliklər üzrə müvafiq olaraq 10 faiz və 12 faiz səviyyəsində müəyyən olunsun. Milli valyutada hüquqi şəxslərin depozitlərinin məbləği bir milyard manatdan, xarici valyutada hüquqi şəxslərin depozitlərinin məbləği yeddi yüz əlli milyon manat ekvivalentindən az olan banklar üzrə isə

Bu dəyişikliklər ortamuddətin dövrdə inqiyasiya proseslərinin faizlər vasitəsilə daha effektiv idarə olunmasına xidmət edir.

"İdxalı əlavə dəyər vergisindən azad edilən xammal və materialların siyahısı"nın təsdiqi və "İdxalı əlavə dəyər vergisindən azad edilən xammal və materialların siyahısı"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 2 noyabr tarixli 1654 nömrəli Fərmanının ləğv edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 1 iyul tarixli 1732 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

2022-ci il 1 iyul tarixli 1732 nömrəli Fərmanında(Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Təpusu, 2022, № 7, maddə 721; 2023, № 2, maddə 252;

"4-1. Bu Fərmanın 1-ci hissəsi ilə təsdiq edilmiş siyahının 62-106-ci hissələrində nəzərdə tutulan "mənlik avtomobilərinin tam istehsal formasında sənaye

"4-1. Bu Fərmanın 1-ci hissəsi ilə təsdiq edilmiş siyahının 62-106-cı hissələrində nəzərdə tutulan "minik avtomobilərinin tam istehsal formasında sənaye yığıımı" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyənedilən texnoloji əməliyyatların məcmusu başa düşülür.";

1.3. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş "İdxalı əlavə dəyər vergisindən azad edilən xammal və materialların siyahısı"na aşağıdakı məzmunda 62-106-cı hissələr əlavə edilsin:

62	4011 10 000 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən yeni pnevmatik rezin şinlər
63	4013 10 000 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən rezin kameralar
64	7007 11 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən yerüstü nəqliyyat vasitələrində istifadəyə imkan verən ölçüdə və formatda möhkəmləndirilmiş (bərkidilmiş) təhlükəsiz şüşə
65	7007 21 200 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən yerüstü nəqliyyat vasitələrində istifadəyə imkan verən ölçüdə və formatda çoxqatlı təhlükəsiz şüşə
66	7009 10 000 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən nəqliyyat vasitələrinin arxa görünüş güzgüləri
67	8301 20 000 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən mühərrikli nəqliyyat vasitələrində nəzərdə tutulmuş qıflar
68	8302 30 000 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən bərkidici armatur, furnitur və mühərrikli nəqliyyat vasitələrinin digər analoji detalları
69	8407 34 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən mühərrik silindrərinin işçi həcmi 1000 sm^3 -dən çox olan dövrü və ya irəli-geri hərəkət edən porşenli, qığılçımıla alışan daxiliyanma mühərrikləri
70	8413 30 200 2	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən daxiliyanma mühərriklərinin yanacaq nasosları
71	8413 30 800 2	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən daxiliyanma mühərriklərinin yağları və ya soyuducu mayeləri üçün nasoslar
72	8415 20 000 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən mühərrikli nəqliyyat vasitələrində insanlar üçün istifadə olunan havanın kondisiyalasdırılması qurğuları
73	8421 23 000 2	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən daxili yanma mühərriklərində yağıın və ya yanacağın filtrlənməsi üçün qurğular və avadanlıq
74	8481 20 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən yağ-hidravlik güc transmissiyalarının tənzimleyici klapanları
75	8507 10 200 2	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən qurğuşunu, porşenli mühərriklərin işə salınmasında istifadə edilən elektrik akkumulyatorları, onlar üçün düzbucaqlı (o cümlədən kvadrat) və ya digər formada separatorlar daxil olmaqla
76	8511 10 000 2	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən alışdırma şamları
77	8511 30 000 2	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən paylayıcılar, alışdırma makaraları
78	8511 40 000 2	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən starterlər və starter-generatorlar
79	8512 20 000 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən digər işıqlandırma və ya vizual siqnalizasiya cihazları
80	8512 30 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən mühərrikli nəqliyyat vasitələrində istifadə olunan mühafizə üçün səslə siqnalizasiya cihazları
81	8512 30 900 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən digər səslə siqnalizasiya cihazları
82	8512 40 000 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən şüşətəmizləyicilər, buzlanma və tərləmə əleyhinə cihazlar
83	8517 71 150 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən portativ aparatlar və ya mühərrikli nəqliyyat vasitələrində quraşdırılan aparatların teleskopik və milşəkilli antenaları
84	8526 92 000 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən uzaqdan idarəetmə radio cihazları
85	8531 80 950 2	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən digər qurğular
86	8539 21 300 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən volfram telli halogen
87	8539 29 300 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən digər közərmə lampaları
88	8544 30 000 2	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən alışdırma şamlarının naqıl komplekləri və digər naqıl dəstləri
89	8707 10 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən kuzovlar (kabinlər daxil olmaqla)
90	8708 10 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən bampərlər və onların hissələri
91	8708 21 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən təhlükəsizlik kəmərləri
92	8708 29 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən digər kuzov (kabinlər daxil olmaqla) hissələri və ləvazimatları
93	8708 30 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən əyləclər, servogücləndiricili əyləclər, onların hissələri
94	8708 40 200 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən ötürüçü qutular və onların hissələri
95	8708 50 200 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən transmissiyanın başqa elementləri ilə yiğilmiş və ya ayrı olan diferensiallı aparıcı körpülər və aparıcı olmayan körpülər, onların hissələri
96	8708 70 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən hərəkət təkərləri, onların hissələri və ləvazimatları
97	8708 80 200 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən asma sistemləri və onların hissələri (amortизаторlar daxil olmaqla)
98	8708 91 200 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən radiatorlar və onların hissələri
99	8708 92 200 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən səsboğucular və tullantı boruları, onların hissələri
100	8708 93 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən yiğilmiş şəkildə ilişmələr və onların hissələri
101	8708 94 200 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən sükan çarxları, sükan sütunları və sükan mexanizmlərinin karterləri, onların hissələri
102	8708 95 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən üfürülmə sistemli təhlükəsizlik pnevmoyastıqları, onların hissələri
103	8708 99 100 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən nəqliyyat vasitələrinin digər hissələri və ləvazimatları
104	9029 20 310 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən spidometrlər və taxometrlər
105	9401 20 000 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən mühərrikli nəqliyyat vasitələrində istifadə olunan oturacaqlar
106	9603 50 000 1	Minik avtomobilin tam istehsal formasında sənaye yiğimi üçün komplekt şəkildə götürilən nəqliyyat vasitələrinin hissələri olan digər fırçalar

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etməsi

*İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti*

Bakı şəhəri, 17 iyul 2023-cü il

İlham Əliyevin şərtləri sülhün yeganə təminatıdır

**İyulun 15-də Brüsselde Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişel, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermenistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında keçirilmiş sayca altıncı görüşüyə
kunları bir daha göstərdi ki, tərəf-
lər sülhə bər az da yaxşılaşblar.**

Prezident İlham Əliyevin ölkəmizin
ərazi bütövlüyüնin temin olunması istiqamətində həyata keçirdiyi uzaqqorun siyaset artıq beynəlxalq aləmdə, o
cümədənən de Ermenistan tərəfindən qəbul edilir.

Altıncı Brüssel görüşündən sonra
mətbuatı açıqlama veren Avropa İttifaqı
Şurasının prezidenti Şarl Mişel boyan etdi ki, tərəflər son iki ay ərzində
regionda nəqliyyat və iqtişadi əlaqələrin
bərpası ilə bağlı danışqlarda aşkar
irəliyiş əldə ediblər. Görüşdə suverenlik,
yurisdiksiya prinsiplerini hörəmətlə
yanasalaraq gələcək nəqliyyat rəziləşmalarının
şortlarını müzakirələrənərək təsdiq etdilər:

"Biz Ermenistan ilə Azərbaycan
arasında danışqların on ahatəvi wə
mürekkeb mərhələlərindən birini keçirir.
Mən liderləri sülh prosesinə güclü sa-

dıqlıklarınə görə təqdir etdim. Mən onları normallaşdırma yolunda qəti və dən-
məz irəliyişini temin etmek üçün daha
casətərəfli addımlar atmağa çağırırdım.
Baxmayaraq ki, görünümü gərginləşdir-
məsi fonunda bas tutdu, mən siyasi
müzakirələrə və səylərdə mühüm rol
oynamış olduğumu qeyd etdim."

Gündəlikdə bütün məsələləri
müzakirə edən Ermenistan və Azərbaycan
liderləri Ermenistanın 29,8 min
kvadratkilometr, Azərbaycanın isə 86,6
min kvadratkilometr olmaqla bir-
birilərinin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə
hərəkətə yanaşdırılınan bir daha
qəti şəkildə təsdiqləyiblər. Hər iki lider
delimitasiya üçün siyasi çərçivə kimi
1991-ci il "Alma-Ata Bayannaması"nın
birmənən sadıqlıqlarını boyan edib.

Şarl Mişel hər iki sorhəd komissi-
yasının 12 iyul tarixli iclasını alqışlaya-
raq deyib ki, bu komissiyaların nizamnaməsi
və sorhədərin müyyənolşdırılmasının
əsasları ilə bağlı müzakirələrə
əroləliyiş əldə edilib.

Şarl Mişelin sözlərinə görə, ən mü-
hüm odur ki, liderlər komissiyaların
iñis intensivləşdirmək və sürətləndir-
mək barədə razılıqla göllərlər.

Kommunikasiyalar məsələsinə gö-
lince iso, Avropa İttifaqı Şurasının
prezidenti vurğulayıb ki, bu məsələdə
tərəflər son iki ay ərzində regionda
nəqliyyat və iqtişadı əlaqələrin bərpasına
yönləşməsi məzakirələrə de aşkar
irəliyişə nail olublar.

Şarl Mişel hesab edir ki, domir yolu
xəttinin tikintisinə dərhal başlanılmazı
dır. Avropa İttifaqı buna maliyə töhfəsi
vermeye hazır olacaq. Bozi detallar
hələ de aydınlaşdırma tölob edir, lakin
bu mövzuda indi mövqələr yaxınlaşdır-
və variqlar fəal şəkildə araşdırılır.

Liderlər həmçinin Qarabağın er-
meni əhalisinin vəziyyətini, Laçın
döhlizi ətrafında durumu müzakirə
ediblər. Şarl Mişel Laçın yolunda hərəkətin
vacibliliyi vurgulayaraq Azərbaycanın Ağdamdan humanitar yar-
dimları temin etmək isteyini də qeyd
etib: "Mən hər iki variq vacib hesab
edirim və əhalinin ehtiyaclarının temin
olunması üçün hər iki tərəfdən
humanitar yardımın çatdırılması
dəstekləyirəm".

Hadisələrin inkişafı göstərir ki, sülh
danışqları ilə bağlı osas amil Azərbay-

can tərəfindən irəli sürülmüş 5 məlum
prinsipin Hayastan tərəfindən qəbul
edilməsidir. Bu prinsiplər beynəlxalq
hüququn norma və prinsiplərinin temsil
prinsipləridir. Ona görə de Azərbaycan
əvvəlcədən boyan edib ki, məhz bu
prinsiplər üzərində ölkələrin suverenliyi,
ərazi bütövlüyü, sorhədərin toxu-
nulmazlığı və digər prinsiplərənəsində
danışqlar mümkinləndür və sülh müqaviləsi
imzalanı bilər.

Görüşdə Qəbi Azərbaycan İcməsi
və onların qayğısı məsələsinin də
müzakirə edilməsi növbəti uğur kimi
deyrənləndirilməlidir. Çoxsaylı tarixi
sənədlər, xəritələr, qədim tariximiz
tosdqayıb ki, Qəbi Azərbaycan bizim
əzəli torpağımızdır. Ermenilər Qara-
bağda olduğunu kimi, orada da tarixi-dini
abidelerimizi yerleyəksən etməklə, xə-
ritələri saxtalasdırmaqla azərbaycanlı-
ların tarixi əsrini silməye çalışıb, həmin
ərazilərin ermenilərə məxsus olduğunu
sübət etmə isteyib, lakin buna nail ol-

bilməzmişdir.

Avropa İttifaqı və ABŞ-nin Azərbaycanın
təşəbbüsünü dəstəkləmələri Ermenistanda çıxmış vəziyyəti salıb.
Azərbaycan artıq Cənubi Qafqazda
sülhə və sabılıyın töminatı kimi qəbul
edilir. Ermenistan üzərindən götürdü-
yü öhdəliklərini yerinə yetirməlidir. Üç-
tərəfli Beyanatın 4-cü böndində göstərildiyi
kimi, qeyri-qanuni erməni silahlı
birlişmələri Azərbaycan ərazilərini
tərk etməlidirlər. İster Vəsiqəntən, istor-
sa de Brüssel formatında məhz həmin
4-cü böndin təcili icra olunması məsə-
ləsi esas müzakirə mövzusudur.

Görüşün noticələri ilə bağlı bəy-
natda mühüm meqamlardan biri de
Zəngəzur döhlizi ilə əlaqədar məsələ
id. Avropa İttifaqının bu məsələdə iq-
tisadi, siyasi məzənni açıq şəkildə qeyd
etməsi Ermenistanın bütün manevrərinin
üğursuzluqla noticələndirilənini
düşməyə esas verir.

Belçika görüşü Azərbaycan Prez-
identinin təmsilindən ölkəmən növbəti
diplomatik qələbəsi ilə yadda qaldı. Bir
daha hamı tərəfindən qəbul olundu ki,
bölğədən sülhən əldə olunmasının tök
yolu Ermenistanın bütün toxibratçı
məvqeyindən geri çəkilərək Azərbay-
canın həqiqi tələblərini qəbul etməsidir.

Bir da bəlli oldu ki, qəlib ölkə-
nin qalib lideri İlham Əliyevi irəli
sürdüyü 5 prinsipdən hər hansı biri
Ermenistanın höyəti keçirməkden
boyun qaçırarsa, sülh müqaviləsi
imzalanınacaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın qətiyyətli mövqeyi

Altıncı Brüssel görüşündə də
rəsmi Bakının təklifləri müzakirə olundu

İyulun 15-də Brüsselde Prezident İlham Əliyev, Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişel və Ermenistanın baş naziri Nikol Paşinyan arasında
növbəti üçtərəfli görüş keçirildi.

Görüşdə Ermenistanla Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşdırılması, sülh prosesi üzrə danışqların davam etdirilməsi, sorhədərin delimitasiyası, nəqliyyat kommunikasiyalarının açılması, Ermenistanın hərbi birləşmələrinin Azərbaycan ərazilərindən çıxarılması və qanunsuz hərbi birləşmələrin tərkisiləndən qəbul ediləcək məzakirələrin aparılıb.

Altıncı Brüssel danışqlarının yeneklərinə dair mətbuatı açıqlama verən Şarl Mişel qeyd edib ki, bu danışqlar mayın əvvəlindən Ermenistan və Azərbaycan liderləri, baş nazirlerin müvəqqəti işləmələri və xarici işlər nazirlerin arasında Brüsselde, Kışinevda, Vəsiqəntən, Moskva, həmçinin sərhəddə intensiv və məhsuldar keçirilən yüksək səviyyəli görüşlərinən dəvət etmə isteyib, lakin buna nail olub.

O, həmçinin Ermenistan və Azərbaycan liderlərinə yaxdan sonra Brüsselde növbəti görüşəcək dəvət etmə niyyətini bildirdiyini ifadə etib.

Altıncı Brüssel danışqlarının ekspertlərinin
Qarabağda varlığı Azərbaycana antiterror
eməliyyatı keçirməyə imkan verir

Milli Məclisin deputati Sahib Əliyev qəzeti-
mizən açıqlamasında bildirib ki, son iki il yar-
ında Azərbaycanla Ermenistan arasında keçiril-
miş müxtəlif formata görüşlərin hamısında ol-
duğu kimi, sonuncu Brüssel danışığının gündö-
lütiklərə də məhz Azərbaycanın regionda yaratdı-
ğı reallıq diktə edirdi.

Deputat qeyd edib ki, əks təqdirdə no-
Ermenistan baş naziri Azərbaycan ərazi bütövlü-
yünü dəqiq rəqəmlər göstərməkədən növbəti
dəfə tekrarlayası id, nə de Şarl Mişel Qarabağ
əhalisi ifadəsinə üstünlük verisi id, nə Xan-
kəndidəki haydillilərə humanitar yüklerin Ağ-
dam üzərindən daşına biləcəyini vurgulayı-
sıdır. Eləcə kommunikasiyaların açılması
məsələsində suverenlik, yurisdiksiya və qarşılıqlı
məsələsi dələ gotirilərək: "Əslində, nə
qərbədək, nə de Nikol Paşinyan ovvalı rəh-
bərlərənə də zəif və ya birşəy meylli oldu-
ğu üçün belə addim atırlar. Bu qətiyyət belə
deyil. Bütün bunlar isə ilk növbədə
Ermenistanın ətraf mühitlərə təhlükə
tarəflərə cəhdət qəbul etmək və qarşılıqlı
məsələlərə təsdiq etməkdir. Bütün bunların
heç bir tələb etməmişdir. Oradakı erməni
qanunsuz hərbi birləşmələrinin ömrüñən çox az
qalıb. Əgər Ermenistan ordusunun török təkənlərini
tənzil etmək istəyir, Azərbaycanın ərazi
bütövlüyünü dəyişmək gündən deyil. Amma
onun Qarabağda silahlı birləşmələrinin
varlığı, Azərbaycan torpaqlarında qanunlara qarşı
çıxan faaliyyəti dəvletimizə imkan verir ki, anti-
terrror eməliyyatı keçirsin".

Deputat vurgulayıb ki, ərazi bütövlüyün-
nə tanınması Ermenistan üçün son dərəcə
önəmlidir və bu unudulmamalıdır. Nikol Pa-
şinyanın ardıcıl olaraq ərazi bütövlüyümüzü
dəqiq rəqəmlərə tənqid etmək istəyib.
Azərbaycanın uğurlarını növbəti dəfə dey-
etmək mümkündür. Sonuncu ali soviyyəli gö-
rüş iyul ayının 1-də Kışinevda Avropa Siyasi
Birliyinin ikinci sammiti çərçivəsində baş tut-
muşdu. O sammitdən sonra Al Şurasının prez-
identi Şarl Mişel görüşün nöticələri haqqında
danışarkən qeyd etmişdi ki, Azərbaycan orazi
sənədindən başlıca qəsəbələrinin qəzaqmal-
çılıq yolu ilə Xankəndiye no issə keçirməsi cohd-
lori mahiyyət etibarılı ona hesablanmışdır, ki,
danışqlar zamanı Azərbaycanıza əşyalar
yanımlılarımın xüsusi status məzakirə-
ra predmetinə çevrilirsin. "Bütün bunların heç bi-
ri bar tutmadı. Bu hor şəyden öncə Azərbaycan-
ın kifayət qədər güclü məzakirələrinə dələlat et-
di. Azərbaycan öz haqlı məzakirələrin Brüssel
məzakirələrinə zamanı bir daha təqdim etdi.
Azərbaycanın uğurlarını növbəti dəfə dey-
etmək istəyib. O məqsədən sonra Al Şurasının prez-
identi Şarl Mişel görüşün nöticələri haqqında
danışarkən qeyd etmişdi ki, Azərbaycan orazi
sənədindən başlıca qəsəbələrinin qəzaqmal-
çılıq yolu ilə Xankəndiye no issə keçirməsi cohd-
lori mahiyyət etibarılı ona hesablanmışdır, ki,
danışqlar zamanı Azərbaycanıza əşyalar
yanımlılarımın xüsusi status məzakirə-
ra predmetinə çevrilirsin. "Bütün bunların heç bi-
ri bar tutmadı. Bu hor şəyden öncə Azərbaycan-
ın kifayət qədər güclü məzakirələrinə dələlat et-
di. Azərbaycan öz haqlı məzakirələrin Brüssel
məzakirələrinə zamanı bir daha təqdim etdi.
Azərbaycanın uğurlarını növbəti dəfə dey-
etmək istəyib. O məqsədən sonra Al Şurasının prez-
identi Şarl Mişel görüşün nöticələri haqqında
danışarkən qeyd etmişdi ki, Azərbaycan orazi
sənədindən başlıca qəsəbələrinin qəzaqmal-
çılıq yolu ilə Xankəndiye no issə keçirməsi cohd-
lori mahiyyət etibarılı ona hesablanmışdır, ki,
danışqlar zamanı Azərbaycanıza əşyalar
yanımlılarımın xüsusi status məzakirə-
ra predmetinə çevrilirsin. "Bütün bunların heç bi-
ri bar tutmadı. Bu hor şəyden öncə Azərbaycan-
ın kifayət qədər güclü məzakirələrinə dələlat et-
di. Azərbaycan öz haqlı məzakirələrin Brüssel
məzakirələrinə zamanı bir daha təqdim etdi.
Azərbaycanın uğurlarını növbəti dəfə dey-
etmək istəyib. O məqsədən sonra Al Şurasının prez-
identi Şarl Mişel görüşün nöticələri haqqında
danışarkən qeyd etmişdi ki, Azərbaycan orazi
sənədindən başlıca qəsəbələrinin qəzaqmal-
çılıq yolu ilə Xankəndiye no issə keçirməsi cohd-
lori mahiyyət etibarılı ona hesablanmışdır, ki,
danışqlar zamanı Azərbaycanıza əşyalar
yanımlılarımın xüsusi status məzakirə-
ra predmetinə çevrilirsin. "Bütün bunların heç bi-
ri bar tutmadı. Bu hor şəyden öncə Azərbaycan-
ın kifayət qədər güclü məzakirələrinə dələlat et-
di. Azərbaycan öz haqlı məzakirələrin Brüssel
məzakirələrinə zamanı bir daha təqdim etdi.
Azərbaycanın uğurlarını növbəti dəfə dey-
etmək istəyib. O məqsədən sonra Al Şurasının prez-
identi Şarl Mişel görüşün nöticələri haqqında
danışarkən qeyd etmişdi ki, Azərbaycan orazi
sənədindən başlıca qəsəbələrinin qəzaqmal-
çılıq yolu ilə Xankəndiye no issə keçirməsi cohd-
lori mahiyyət etibarılı ona hesablanmışdır, ki,
danışqlar zamanı Azərbaycanıza əşyalar
yanımlılarımın xüsusi status məzakirə-
ra predmetinə çevrilirsin. "Bütün bunların heç bi-
ri bar tutmadı. Bu hor şəyden öncə Azərbaycan-
ın kifayət qədər güclü məzakirələrinə dələlat et-
di. Azərbaycan öz haqlı məzakirələrin Brüssel
məzakirələrinə zamanı bir daha təqdim etdi.
Azərbaycanın uğurlarını növbəti dəfə dey-
etmək istəyib. O məqsədən sonra Al Şurasının prez-
identi Şarl Mişel görüşün nöticələri haqqında
danışarkən qeyd etmişdi ki, Azərbaycan orazi
sənədindən başlıca qəsəbələrinin qəzaqmal-
çılıq yolu ilə Xankəndiye no issə keçirməsi cohd-
lori mahiyyət etibarılı ona hesablanmışdır, ki,
danışqlar zamanı Azərbaycanıza əşyalar
yanımlılarımın xüsusi status məzakirə-
ra predmetinə çevrilirsin. "Bütün bunların heç bi-
ri bar tutmadı. Bu hor şəyden öncə Azərbaycan-
ın kifayət qədər güclü məzakirələrinə dələlat et-
di. Azərbaycan öz haqlı məzakirələrin Brüssel
məzakirələrinə zamanı bir daha təqdim etdi.
Azərbaycanın uğurlarını növbəti dəfə dey-
etmək istəyib. O məqsədən sonra Al Şurasının prez-
identi Şarl Mişel görüşün nöticələri haqqında
danışarkən qeyd etmişdi ki, Azərbaycan orazi
sənədindən başlıca

◆ Reportaj

Ağdamın ağ günləri...

Məşinimizi saxlayıb ətrafa göz gəzdiririk. Şəhər nur içində idi. Bir anlıq mənə elə gəldi ki, ermənilərin uçurub dağıtdıqları, yandırıb külü döndərdikləri üçün binalar da, dağ da, daş da gedən quruculuq işlərinə, tikelən binalara, qürurla dalgalanan zəfər bayrağımıza sənki baxış qürurlanırdı: "Biz qururuq", "Biz yaradıraq", "Biz bu yurda yenidən həyat veririk", "Yamanlıq düşmənə qaldı..."

Mənə elə gəldirdi ki, yüksəkqülləli kran hərəkət etdiqən Ağdam gözlərimiz qarşısında anbaan böyük, parlayır, ucahrır... Ağdam tikildikcə, qurulduqca, böyüdücük iso düşmənə daha da kiçilir...

Bir güllə atılmışdan Ağdamı diplomatik yolla düşmənden azad edən Müzəffər Ali Baş Komandan "Biz işgaldən azad olunmuş Qarabağın cənnətə çevirəcəyik", - demişdi. Budur, Ağdam anbaan cənnətə dönür, gözəlləşir, doğmalarını qarşılıqla hazırlaşır.

Ağdamın elə gircəyində, "İmarət" deyilən orazidəyik. Qarabağ xanlığının quran Pənah xanın, eləcə də İbrahim xanın, Mehdiqulu xanın, Xursidbanu Nətəvənin və an ailəsinin digər nümayəndərinin məqbərləri buradadır. Şəhər orasındı 1868-1870-ci illərdə memar Kərbəlayı Sofian Qarabağ torosundan tikilmiş Ağdam Cümə məscidiñin bərpa işləri davam edir. Burada qızığın işi gedir. Məscid Heydər Əliyev Fondu vəsaiti hesabına bərpa olunur. Bərpa prosesinin xarici ölçəldən mütəxəssisler çəlb edilib. Bu dini məbadət təmənə yəniden əvvəlki orijinal vəziyyətinə qaytarılır. Öyrənirik ki, Ağdamda qədim Qiyaslı məscidindən bərpa işləri gedir. Eyni zamanda baş plana uyğun olaraq şəhərə yeni bir məscidin də tikilməsi nəzərdə tutulub. "İmarət" in ya-xınlığında 190 hektarlıq sahəde böyük sənaye parkı salımb. Sənaye parkının ya-xınlığında inşa edilən 6 yaşayış binasında təkinti işləri sırfətə davam etdirilir.

Xatırladaq ki, işgaldən əvvəl Ağdam şəhəri 500 hektarlıq orazidə yerləşirdi. O zaman burada 40 min nəfər shali yaşıyordı. Şəhərin yeni baş planına uyğun olaraq, orasından genişlənərək 1500 hektara çatdırılmış, şəhərə yüz min əhalinin yaşıyacağı planlaşdırılıb. Ağdamın ya-xınlığında yerləşən 8 kənd de baş plana uyğun olaraq şəhərə birləşdirilecek.

Təməli ötən il Prezident İlham Əliyev torosundan qoyulan Ağdam 1 nömrəli məktəbin binasında da sürətli tikinti işlərinin getdiyinin şahidi olduq. 1000 yerlik məktəb inşası inşaat işləri başa çatmaq üzərində. Ücmərtəbəli binanın artıq 3-cü mərtəbəsində işləri gedir. Onu da qeyd edək ki, şəhərin küçələrində yaşıllaşdırma işlərinə xüsusi diqqət yetirilir.

Bori başdan deyək ki, şəhər sakınlərinin doğma yurdularına döndəndə əsl möcüzə ilə üzləşəcəkləri şübhəsizdir. İçərisində gölün, kanalların olacağı, 27 hektar ərazini əhatə edəcək parkda abadlıq və yaşıllığdırma işləri aparılır. Qədim şəhər mədəniyyətinin əsas elementlərindən saylanı tokerli tramvayların XXI əsrin şəhərə olacaq Ağdamda görməsi də sakinlərin ürəyinə olacaq.

Baş plana osasən, orazidə insanların hor yera piyada gedib-gəlmələri üçün iəşə obyektləri, uşaq bağıçası, məktəb, sosial binalar hamisi bir-birinə yaxın inşa edilir.

Müasir Ağdam dünən, bu günün, gələcəyin şəhəri olacaq. Ağdamın simvolu sayılan Fərhadın abidəsi, Çörək Müzeyi, Çay Evi, "İmarət" də təzkiyə icinən həyata gələcək məscidiñin inşasıdır. Əvvəller stadiyon kimi istifadə olunan "İmarət" də yənə də Qarabağ atlarının cıdır yarışları keçirilecek. Ağdamda "Qarabağ" komandası üçün dünya standartlarına uyğun stadionun inşası da nəzərdə tutulub.

Hazırkı Ağdamda infrastrukturun bərpası işləri aparılır. 1964-cü ildə Xaççayın üzündə tikilmiş Xaççay Su Anbarında ikinçəbəli tomir-borpa işləri gedir. Şəhər içməli suyun gotiriləmisi, qaz xəzinənin çoxlılıq layihəsi gerçəkləşəkmiş üzərindədir. Xaççay üzündə tikiləcək "Ağdam-1" və "Ağdam-2" yarımstansiyalarının fealiyyəti noticosinde bütün rayon elektrik enerjisi 210 çarpanlı Ağdam Mərkəzi Şəhər Xəstəxanasının inşası isə ağdamlırla tibbi xidmətin göstərilməsi üçün yeni imkanlar yaradacaq.

Ağdamın üç kilometrliyində yerləşən 418 hektar orazidə layihələndirilən Xidirli kəndində 59 min 90 nəfərin, yəni 1500 ailənin məskunlaşması nəzərdə tutulub. Xidirli məskunlaşacaq əhalinin yaşıyış

Yenidən qurulan Sarıcalı kəndində 425 ailenin 1720 nəfər üzvü yaşayacaq. Layihələndirilən ümumi orazi 719 fordi evin tikintisi planlaşdırılıb. Kənddə mədəniyyət və əyləncə mərkəzləri, xidmət, kommersiya məssəsələrində, digər obyektlərde, təhsil, idarəetmə və kənd təsərrüfatı sahələrində ümumilikdə 2595 nəfər işlə tomin olunacaq. Tikinti işlərinin 2024-cü il aprelin 10-da başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Ağdam şəhərindən 6 kilometr məsafədə yerləşən Kəngərlı kəndi de yenidən qurulan yaşış sahələri sırasında yer alıb. Kənddə 2 min 626 nəfər, yəni 639 ailənin məskunlaşması planlaşdırılıb. Birinci mərholədə 1279 nəfər məcburi kökünlər məskunlaşacaq. Doğma torpaqların qayıdan insanları bütün xidmət sahələrini əhatə edən komfort bir həyat gözləyir. Eyni zamanda yurduna qayıdanlardan 1182 nəfərin işlə tomin olunması da nəzərdə tutulub.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*

Şuşanın mənəvi ruhu

Heydər Əliyevin söz dünyasına ərməğanı olan "Vaqif Poeziya Günləri" Zəfər qalamızda təntənə ilə keçirilir

"Noyabrın 8-də Azərbaycan xalqına Şuşa məjdösini vərəkən deməşdim ki, Şuşa arṭiq azaddır, bu həqiqətdir. Biz azad Şuşada yaşıymışıq. Deməşdim ki, biz Şuşaya qayıtmışıq. Bu da həqiqətdir. Festivallər, poeziya günləri, mədəni todbirlər və bir çox başqa todbirlər artıq keçirilir və keçiriləcəkdir..."

2021-ci il avqustun 30-da mədəniyyət paytaxtımı Şuşada qalıq məjdösü sənəti Molla Pənah Vaqifin bərpa edilmiş məqbərosu öntənde qalib lider İlham Əliyev bəfikirləri qurulara səs-ləndirirək həm də Şuşanın şəhərətinin özünə qaytarıldığın ismərini vermİŞİD.

Azərbaycan xalqı olaraq indi həmim müstəsna tarixi məqamları sahidi edir, mədəniyyət paytaxtımızın çal-çağırı, sazlı-sözlü, qonaq-qaralı günlərim qovusduğunun foxarət hissini yaşıyırıq.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müqəddəs söz dünyasına ərməğanı olan şəhərəti "Vaqif Poeziya Günləri" artıq üçüncü ildə ki, qala şəhərimizdə təntənəli şəkildə keçirilməyə başlamışdır.

Bu il 14-15 iyul tarixlərində Şuşanın ruhunun özünə qaytarılmasının daha bir töcəsüümə olan "Vaqif Poeziya Günləri"ndə sənət aşığırlar, söz vürgünleri, mədəniyyətə bağlı olan insanlar bu seir bayramında böyük həvəsle iştirak etmişlər.

Ulu Öndərin qayığı

Şuşanı Azərbaycanın gözü hesab edən Ulu Öndər Heydər Əliyev 1982-ci ildə qala şəhərimizdə etdiyi tarixi səfəri zamanı "Vaqif Poeziya Günləri"ndə sənət aşığırlar, söz vürgünleri, mədəniyyətə bağlı olan insanlar bu seir bayramında böyük həvəsle iştirak etmişlər.

Hələ sovet dövründə Qarabağın, Şuşanın hərtərəfli inkişafı üçün olundan gələnini edən Ulu Öndər bu şəhərdə milli ruhun yüksələşmə üçün mühüm işlər görmüş, erməni millətçilərinə qarsı qətiyyətli mübarizə aparmış, onların tarixi torpaqlarımızla bağlı məkrili niyyətlərinin həyata keçirilməsinə imkan vermişdir.

Heydər Əliyev hər zaman bu qədim yurdı zəngin tarixi abide, eyni zamanda Azərbaycan xalqının qohromənlı qələsi kimi baxırı. Bilavasitə Ümummilli Liderin töşəbüüsü və rəhbərliyi ilə 1970-ci illərdə Şuşanın inkişaf etdirilməsi üçün xüsusi qərarlar qəbul edilmiş, bu qərarlarla uyğun olaraq şəhərin keçmişdə tikilmiş binaları, tarixi abidələri, məscidləri bərpa edilmiş, yeni çoxmərtəbəli yaşayış binaları, məhmanxana, ayrı-ayrı inzibati binalar tikilmiş. Şuşa ümumittifaq siyasi kurort şəhəri qurulmuşdur.

Heydər Əliyev hər zaman bu qədim yurdı zəngin tarixi abide, eyni zamanda Azərbaycan xalqının qohromənlı qələsi kimi baxırı. Bilavasitə Ümummilli Liderin töşəbüüsü və rəhbərliyi ilə 1970-ci illərdə Şuşanın inkişaf etdirilməsi üçün xüsusi qərarlar qəbul edilmiş, bu qərarlarla uyğun olaraq şəhərin keçmişdə tikilmiş binaları, tarixi abidələri, məscidləri bərpa edilmiş, yeni çoxmərtəbəli yaşayış binaları, məhmanxana, ayrı-ayrı inzibati binalar tikilmiş. Şuşa ümumittifaq siyasi kurort şəhəri qurulmuşdur.

Bundan sonra "Vaqif Poeziya Günləri" onənəvi halda keçirilməye başlanılmışdır. Heydər Əliyev hər zamanın qəzeti Molla Pənah Vaqifin mədəniyyət paytaxtı elan edilib, illərdən sonra bu yurda "Xaribüləb" Musiqi Festivalı, "Vaqif Poeziya Günləri"nin davamlı keçirilməsi barədə gəstirir.

Vaqifin məzəri üstündə möhtəşəm abidə

1980-1981-ci illərdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin göstərişi ilə Vaqifin məzəri üstündə möhtəşəm abidə-türbə ucaldılmışdı. Şuşa şəhərinin məşhur Cıdır düzüne yaxın bir orzasiında tikilən bu möhtəşəm abidənin təntənəli açılışı isə 1982-ci il yanvar ayının 14-də Şuşaya ailəsi, Azərbaycanın gərkəmlili elm, mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə birləşdən təqdim edilmişdir.

İşğal dövründə Şuşadakı bütün tarixi, medeni, dini abidələrimizi dağdan erməni barbarları Molla Pənah Vaqifin məqbərəsinə də dağlımışırdılar.

Şuşa azadlığına qovuşduqdan sonra medeni ənənələrini də bərpa edib. Vaqifin məqbə-

rəsi böyük şairin adına yaranan şəkilde Heydər Əliyev Fondu tərəfindən bərpa olunub. "Vaqif Poeziya Günləri" də artıq təmərlərə keçirilir.

Ela bu il Vaqif Poeziya Günləri'nin də özə gözəlliyi vərdür. Heydər Əliyev Fondu, Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən "Vaqif Poeziya Günləri"nə iyul 13-də şairin doğma yurdunu Qazaxda start verildi. Daha sonra estəfə Şuşa şəhərinə ötürürlüdə "Vaqif Poeziya Günləri" iyul 14-15-də mədəniyyət paytaxtımızda təntənə ilə keçiriləcəkdir.

Iyul 14-də Molla Pənah Vaqifin muzey-məqbəro kompleksi öündən baş tutan "Vaqif Poeziya Günləri"nın açılış mərasimində dövlət və hökumət nümayəndələri, respublikanın tanınmış elm və mədəniyyət xadimləri, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, gənc yazarlar, şairlər iştirak etdilər. Vətənpərvərlik mövzusunda, eləcə də özə Şuşaya həsr olunmuş şeirlər səslendirildi. İddiə tədbir respublikanın tanınmış sənət adamlarının konsert programı ilə davam etdi.

Tədbir çərçivəsində Şuşa-nın sevilen məkanlarından birində - Nətəvənin evi qarşısında "Dövri-səda" adlı konsert keçirilir.

Müasir Azərbaycanın meşəri, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunan "Dövlətin memarı. Bir ömrün ensiklopediyası" unikal triptiki, ensiklopedik xatirə xalça kompozisiyası-müəllif osorının təqdimatı da "Vaqif Poeziya Günləri" çərçivəsində baş tutan olamətdar hadisərən ididir.

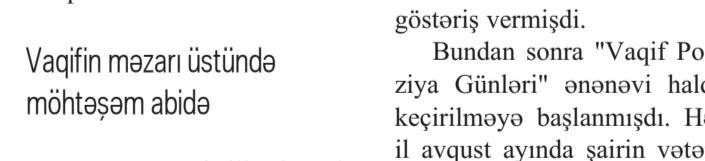
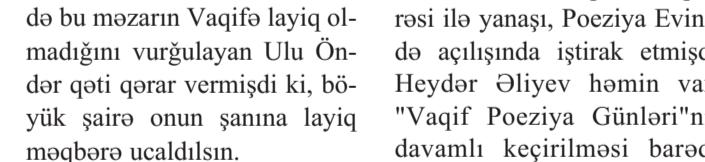
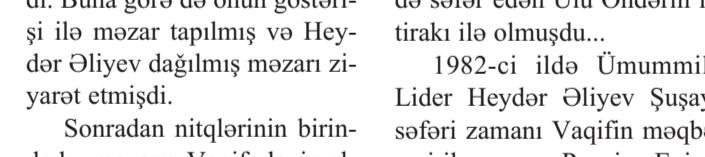
Mədəniyyət paytaxtımızda keçirilən sonuncu möhtəşəm tədbir isə "Vaqif dünyası" adlı poetik-musiqili tamaşa oldu.

Tamaşada Molla Pənah Vaqif, Molla Vəli Vədidi, Məmməd Füzuli, Əlişir Nəvai, Şah İsmayılov Xətal və türk dünəyinə digər şairlərinin obradları canlandırıldı.

Olamətdar tədbirlərinin baş ünvanı

Azadlığının üzərindən ötməddi orzında Şuşanın özü yanaşı, tarixi-medəni ənənələri də bərpa edilib.

...

"Susa" qalib oldu

Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının AFFA-nın birgə təşkilatçılığı ilə vəkillər arasında Ümummilli Lider Heydor Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr edilmiş 4-cü Vəkil Futbol Liqası (VFL) keçirilmişdir.

Vəkillər Kollegiyasından verilən məlumatda bildirilir ki, 9 komandanın ümumiylə 90-dan artıq vəkilin iştirak etdiyi çempionatın mayın 13-də start verilmişdir. İki aydan çox davam edən turnirin çempionluğunu həll edən, gərgin və maraqlı keçən son oyundan "Susa" komandası "Barrister" komandası üzərində 3-2 hesabı ilə qalib gələrək 4-cü VFL-in qalibi olmuşdur. 3-cü yeri isə "Lawyers United" komandası tutmuşdur.

Turnirin on yaxşı oyuncusu və bombardır adına "Şuşa" komandasının üzvü

Ismayıllı Babayev, turnirin on yaxşı qapıcısi adına isə "Inter" komandasının qolkiperi Samir Mirzəyev layiq görülmüşlər.

Yekunda Vəkillər Kollegiyasının sədri İdmançı Vəkillər Fondu İdarətinin müavini, İdmançı Vəkillər Fondu İdarəti

Heyətinin sədri Pərviz Ələkbərov və turnirin təşkilatçılari fəxri yerləri tutmuş komandaları və oyuncuları qiymətli hədiyyələrlə təltif etmişlər.

"Azərbaycan"

"Azərbaycan istədiyini əldə edəcək və məqsədinə nail olacaq"

Brüssel görüşünü müzakirəyə çıxaran keçmiş hərbi xunta təmsilçiləri mövcud vəziyyətdən narahatdırılar

Prezident İlham Əliyevin Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişel və Ermenistanın baş naziri Nikol Paşinyan ilə birgə sonuncu Brüssel görüşü İrəvanda böyük reaksiyaya səbəb olub. Artıq erməni ictimaiyyəti de ölkələrinin xilas formulu Azərbaycanla münasibətləri normallaşdırmaqdə gördüyündü dəvamlı şəkildə bildirir.

Ancaq revanşist qüvvələr bu prosesin baş tutmaması üçün məkrili niyyətlərini aşkar şəkildə nümayiş edirir. Amma buna engel törətmək üçün daxili, no da xarici dəstəyə malik olmadıqlarını da çox yaşlı başa düşürler.

Keçmiş deputat Naira Zöhrabyan Brüssel görüşünün nəticələrini Qarabağ ermənilərinin rəsmi tösliminin təqdimatı adlandırb. Humanitär yeklərin Ağdamdan daşınmasına isə ermənilər üçün fəlakət heşab edir. Şarl Mişelin görüşün nəticələrindən razı qalmasına toxunur Zöhrabyan Avropa İttifaqının Qarabağ məsələsində Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləməsindən narahat olduğunu deyib.

Sabiq deputat, revanşist Tiqrən Abramyan isə Avropa Şurasının prezidenti Şarl Mişelin görüşün nəticələrindən razı qalmasına toxunur Zöhrabyan Avropa İttifaqının Qarabağ məsələsindən narahat olduğunu deyib. Amma buna səhərənək səbəb olmadı. Bu o deməkdir ki, biz hamımız Hayastanın kapitulyasiya prosesini, sadəcə, seyr edirik. Bəzi insanlar düşünlər ki, Hayastanın Qarabağı de-yure Azərbaycanın bir

hissəsi kimi tanımı oyundur. Amma ya-nıllar. Azərbaycan istədiyini əldə edəcək və möqsədini nümayəndələrinin heç bir müharibə aparmadan".

Daha sonra keçmiş deputat Rusyanın son boyanatomu toxunub: "Ruslar Paşinyanın Qarabağ Azərbaycanın bir hissəsi kimi tanımışından sonra voziyyətin kökündən Azərbaycanın xeyrinə doyışmosından narahatdırılar. Bizim Rusiya Federasiyasına qarşı telobələr irəli sürməyə, sülhəmərəmlərinə qarşısında çadırlar qurmağa haqqımız yoxdur. Çünki Nikol Paşinyan Praquada Qarabağ Azərbaycanın bir hissəsi kimi tanımaqla rusların əl-qolunu bağladı. Amma buna baxmayaq, Rusiya Qarabağ ermənilərinin taleyini üçüncü dövlətlərin üzərinə atmaq qobuledilməzliyini bildirir".

Sabiq deputat, revanşist Tiqrən Abramyan isə Avropa Şurasının prezidenti Şarl Mişelin görüşün nəticələrindən razı qalmasına toxunur Zöhrabyan Avropa İttifaqının Qarabağ məsələsindən narahat olduğunu deyib. O, Şarl Mişelin üçtorofli görüşdən sonra verdiyi beyanatını şərh edib. O, Şarl Mişelin üçtorofli görüşdə hərbi isirlər və sohənən tərəfini deyışən əsgərlərin məsələsinin müzakirə olunması ilə bağlı sözlərinə də toxunub. Revanşist siyasetçi uitənənən Azərbaycan hərbiçilərini Hayastan orasından dinc sakinləri qotla yetirməkdə suçlayıb: "Beynəlxalq aktorların adalıtsız və qobuledilməz davranışı təkcə Qarabağ ermənilərinə deyil, həm də Hayastana münasibətde özünü

göstərir. Nə qədər ki, Paşinyan hakimyətdəndə, bu belə də davam edəcək".

Keçmiş hərbi xunta nümayəndələrinin sərəmələmələrinə xalq önmə vermir. An-

lamayaq başlayıblar ki, tohlükəsizliyə və iqtisadi inkişafə regionun lider ölkəsi olan Azərbaycandan başqa heç bir dövlət zo-

manet vərilməz. Eyni zamanda kommunikasiyaların bərpasının Azərbaycan və Hayastan arasında oląqların normal-

laşmasına xidmət etməskən yənə, iki ölkə

üzündən ticarət və neqliyyat daşımaları

əhəmiyyətli derecədə artıracağı da

başa düşür.

Ermeni siyasi ekspert Nikol Levonyan

deyib ki, Brüssel görüşündə aparılan müzakirələr göstərir ki, kommunikasiyaların

bərpası Hayastanın xilası olacaq. İnsan-

larla səhəbələri, Brüsseldeki görüsətən-

dənəkəndə mövcud xəbərləri nəzərə alaraq

deyə bilərik ki, iki ölkə arasında şübhə

və anda regionun başlıca məsələsidir. Bu

sübhənə sayəsində iqtisadi təroqqının şahidi-

olacaqı.

Gördüyü kimi, Prezident İlham Əliyev

seçim üçün Hayastanın siyasi rəhbərliyinə dəfələrə şans verib. Ermeni ietimaiyyəti artıq başa düşür ki, Azərbaycanın təkifləri ilə razılıqlasmasalar, İrəvanın inkişaf etməsi mümkinşəsdür və öton za-

mən bunu çox aydın göstərir.

Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Avropaya miqrant axını artır

Al qeyri-qanuni miqrasiya ilə mübarizə üçün Tunisə 900 milyon avro ayırır

Azərbaycan İttifaqı Tuniso qeyri-qanuni miqrasiya ilə mübarizə üçün 900 milyon avro maliyyə yardımını ayırmış. Bu məbləğin 100 milyonu dənizdə miqrantların olduğunu qeydiyən qeyri-qanuni miqrasiya ilə bağlı onları evlərinə göndərmək üçün nəzərdə tutulub.

Aralıq dənizindən keçib Azərbaycan İttifaqına çatmaq üçün həyati təhlükə yaranan cəhdələr edən miqrantların sayının artırması fonunda Brüssel və Tunis qeyri-qanuni miqrasiya ilə mübarizədə birgə işləri gücləndirmək qərarına gəliblər. Müvafiq sənədin imzalanımdıqda Avropa Komisiyasının rəhbəri Ursula von der Leyen, İtalya və Niderlandın baş nazirləri Mark Rutte və Corca Melon, Tunis Prezidenti Qeyri-Soid elan ediblər.

Bu müqaviləyə əsasən, Azərbaycan İttifaqı çətin iqtisadi

voziyyətdə olan Şimali Afrika ölkəsinə 900 milyon avro məbləğində maliyyə yardımını göstərəcək. Bu səhərənək ilə bağlı danışışlar avropalı siyasetçilərin iştirakı ilə təxminən bir ay evvel Tunisədə aparılın.

Öz növbəsində Tuniso qeyri-qanuni miqrasiya ilə bağlı onları evlərinə göndərmək üçün 100 milyon avro maliyyə yardımını ayırmış. Indi onları praktikada tətbiq etməliyik".

Bu məqsədlər üçün Al fondlarından ayrılan vəsait indiyənək Tuniso Avropa büdcəsindən ayrılan orta illik vəsaitdən 150 milyon euro dəfəsənə qoşdır. Qeyd olunur ki, bu il Aralıq dənizi vasitəsilə Al-ya gələn qeyri-qanuni miqrantların sayı koskin artıb. Çoxları üçün Tunis tranzit nöqtəsidir.

Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

Qeyri-qanuni miqrasiya problemləri İtalya üçün xüsusi aktualdır. İlin əvvəlindən ölkəyə donuz yolu ilə golon 75 min miqrant orada qeydiyyata almış. Öten ilin eyni dövründə isə onların sayı 31,9 min nəfər olub.

İtalyanın Baş naziri Corca Meloninin sözlərinə görə, Avropa İttifaqı Şimali Afrikənin digər ölkələri ilə oxşar sazişlər bağla bilər.

Həmçinin qeyd olunur ki, Tunisin pələmisi üçün başqa bir qərar da qəbul edilməlidir. DPA Agentliyi xatırladır ki, Prezident Qeyri-Soid ölkədə lazımi islahatları heyata keçirək üçün öz üzərindən öhdəlik götürmədiyindən Beynəlxalq Valyuta Fondundan vət ediyi 1,9 milyard dollarlıq krediti hələ də ala bilmir.

Azərbaycan İttifaqı çətin iqtisadi

voziyyətdə olan Şimali Afrika ölkəsinə 900 milyon avro maliyyə yardımını göstərəcək. Bu səhərənək ilə bağlı danışışlar avropalı siyasetçilərin iştirakı ilə təxminən bir ay evvel Tunisədə aparılın. Öz növbəsində Tuniso qeyri-qanuni miqrasiya ilə bağlı onları evlərinə göndərmək üçün 100 milyon avro maliyyə yardımını ayırmış. Indi onları praktikada tətbiq etməliyik".

Bu müqaviləyə əsasən, Azərbaycan İttifaqı çətin iqtisadi

OXULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə
abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır.

Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatayımları
qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoç" MMC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13

"Azərmətbuatıyımı" ASC (012) 441-19-91, (050) 322-33-17

"Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53

"Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01

"Soma-M" MMC (012) 594-09-59

"Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22

"Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00

"City press" MMC (055) 819-09-26

Hörmətli oxular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzərsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Azercell abunəçilərinin nəzərinə!

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirmə işləri ilə əlaqədar 19.07.2023-cü il gecə saatları ərzində bəzi xidmətlərin istifadəsində müvəqqəti çətinliklərin yaranması mümkündür.

Londonda qastroturizm imkanları nümayis etdirilib

Dövlət Turizm Agentliyinin dəstəyi ilə Azərbaycanın qastroturizm imkanları Londonda keçirilən "National Geographic Traveller" Kuliniariya Festivalında töbliq edilib.

Festivalin ziyançılıqları plov, qutab, kükü kimi milli

kulinariya nümunələrini, o-cümələdən Azərbaycan şərablarını dadmaq imkəni əldə ediblər.

Tədbir çərçivəsində "Çay mərasimi", "Diyü" və "zəfər" master-klassları, Azərbaycan şərablarının dequstasiyası mərasimlərini keçirilər.

Milli stendimiz Azərbaycanın Böyük Britaniya və Şimalı İrlandiya Birliyinə Krallığında fəvqədən və solahiyətli soñiri Elin Süleymanov da ziyarət edib.

Festivalin ziyançılıqları plov,

qutab, kükü kimi milli

toqdim olunub.

Festivalin ziyançılıqları plov,

qutab, kükü kimi milli

toqdim olunub.

Festivalin ziyançılıqları plov,

qutab, kükü kimi milli

toqdim olunub.

Festivalin ziyançılıqları plov,